

**PROGRAM KURSU KWALIFIKACYJNEGO
W DZIEDZINIE
PIEŁĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO**

dla pielęgniarek

Program został zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w dniu 19.08.2015r.

uwzględnia:

1. Aktualizację programów szkoleń specjalizacyjnych oraz kursów kwalifikacyjnych zatwierdzoną przez Ministra Zdrowia w dniu 24.10.2016 r.
2. Aktualizację programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594), zatwierdzoną przez Ministra Zdrowia w dniu 31.08.2017 r.

Warszawa 2017

PROGRAM PRZYGOTOWANY PRZEZ ZESPÓŁ PROGRAMOWY W SKŁADZIE¹

1. **dr n. med. Iwona Teresa Jarocka** – Przewodnicząca Zespołu; Zakład Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
2. **dr n. med. Elżbieta Bernaciak** – Kliniczny Szpitalny Oddział Ratunkowy, 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką w Bydgoszczy
3. **dr n. med. Sławomir Lech Czaban** – Zakład Anestezjologii i Intensywnej Terapii Wydział Nauk o Zdrowiu Uniwersytet Medyczny w Białymstoku; Szpitalny Oddział Ratunkowy Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku
4. **mgr Agata Pajda-Jureczko** – Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Szpital Medicover w Warszawie
5. **mgr Jadwiga Klukow** – Katedra i Zakład Zarządzania w Pielęgniarstwie Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Medyczny w Lublinie
6. **dr n. med. Anna Ślifirczyk** – Zakład Ratownictwa Medycznego Wydział Nauk o Zdrowiu i Nauk Społecznych, Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

RECENZENCI PROGRAMU

1. **prof. dr hab. Robert Jerzy Ładny** – Konsultant Krajowy w dziedzinie medycyny ratunkowej
Zakład Medycyny Ratunkowej Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
2. **mgr Marek Maślanka** – Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego
Zakład Ratownictwa Medycznego Wydział Nauk o Zdrowiu, Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum w Krakowie

¹ Powołany Zarządzeniem Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych Nr 62/13 z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw Opracowania Programu Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych.

**AKTUALIZACJA zatwierdzona przez Ministra Zdrowia w dniu 24.10.2016r.
PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ ds. EWALUACJI W SKŁADZIE***

1. **dr n. o zdr. Grażyna Wójcik** – Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
2. **mgr Sabina Wiatkowska** – Przewodnicząca Komisji Nauki, Kształcenia i Rozwoju Zawodowego w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych
3. **dr n. o zdr. Jarosław Czeczczarz** – Członek Komisji Nauki, Kształcenia i Rozwoju Zawodowego w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych
4. specjalista w dziedzinach ewaluowanych programów kształcenia

**AKTUALIZACJA zatwierdzona przez Ministra Zdrowia w dniu 31.08.2017r.
PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ ds. EWALUACJI W SKŁADZIE****

1. **dr hab. n. hum. Maria Kózka, prof. UJ** – Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa
2. **dr n. o zdr. Grażyna Wójcik** – Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego
3. **mgr Sabina Wiatkowska** – Przewodnicząca Komisji Nauki, Kształcenia i Rozwoju Zawodowego w Naczelnej Radzie Pielęgniarek i Położnych

*Powołany Zarządzeniem Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych Nr 65/16 z dnia 26 września 2016 r. w sprawie powołania zespołu do spraw ewaluacji programów kształcenia szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych.

** Powołany Zarządzeniem Nr 32/17 Dyrektora Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie powołania zespołu do spraw ewaluacji programów szkoleń specjalizacyjnych, kursów kwalifikacyjnych i kursów specjalistycznych w obszarze miejsca realizacji stażu zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. w sprawie systemu resortowych kodów identyfikacyjnych oraz szczegółowego sposobu ich nadawania (Dz. U. poz. 594).

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

Rodzaj kształcenia

Kurs kwalifikacyjny jest to rodzaj kształcenia, który zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz.U. z 2014 r. poz. 1435, z późn. zm.) ma na celu uzyskanie przez pielęgniarkę lub położną wiedzy i umiejętności do udzielania określonych świadczeń zdrowotnych wchodzących w zakres danej dziedziny pielęgniarstwa lub dziedziny mającej zastosowanie w ochronie zdrowia.

Efekty kształcenia wskazane w programie kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie **pielęgniarstwa ratunkowego, dla pielęgniarek** są dla organizatora i uczestnika kształcenia obowiązkowym elementem programu. Osiągnięcie wskazanych efektów kształcenia gwarantuje, że każdy uczestnik kursu kwalifikacyjnego będzie posiadać takie same kwalifikacje, niezależnie od miejsca ukończenia kształcenia, podmiotu organizującego kształcenie oraz systemu kształcenia.

Cel kształcenia

Celem kształcenia jest nabycie przez pielęgniarkę wiedzy umiejętności i kompetencji niezbędnych do realizacji zadań zawodowych wynikających z funkcji pielęgniarstwa w systemie ratownictwa medycznego.

Czas trwania kształcenia

Łączna liczba godzin przeznaczonych na realizację programu kursu kwalifikacyjnego w kontakcie z wykładowcą/opiekunem stażu wynosi **407** godzin dydaktycznych:

zajęcia teoretyczne – **225** godziny,

zajęcia praktyczne – **182** godziny.

Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 80% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 20%, **co stanowi nie więcej niż 81 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

Sposób organizacji

Za przebieg i organizację kursu kwalifikacyjnego odpowiedzialny jest organizator kształcenia.

Planując realizację kształcenia organizator powinien:

1. Opracować regulamin organizacyjny kursu kwalifikacyjnego, który w szczególności określa:
 - organizację;
 - zasady i sposób naboru osób;
 - prawa i obowiązki osób uczestniczących;
 - zakres obowiązków kadry dydaktycznej prowadzącej nauczanie teoretyczne i praktyczne;
 - zasady przeprowadzenia egzaminu końcowego.
2. Powołać kierownika kursu kwalifikacyjnego.

Do zadań kierownika kursu oprócz zadań określonych w przepisach Ministra Zdrowia z tego zakresu powinno należeć:

- współdecydowanie o doborze kadry dydaktycznej;
- przedstawienie uczestnikom szkolenia: celu, programu i organizacji kształcenia;
- ocenianie placówek szkolenia praktycznego wg specyfiki i organizacji zajęć;
- pomaganie w rozwiązywaniu problemów;
- udzielanie indywidualnych konsultacji uczestnikom kursu;

- zbieranie i analizowanie opinii o przebiegu kursu.
3. Przeprowadzić postępowanie kwalifikacyjne.
 4. Powołać wykładowców posiadających kwalifikacje określone w programie kursu.
 5. Powołać w uzgodnieniu z kierownikiem kursu opiekunów szkolenia praktycznego, którzy powinni być merytorycznymi pracownikami placówek, w których odbywa się szkolenie praktyczne. Do zadań opiekuna szkolenia praktycznego należy:
 - instruktaż wstępny (zapoznanie z celem szkolenia praktycznego z organizacją pracy, wyposażeniem placówki, jej personelem, zakresem udzielanych świadczeń i in.);
 - instruktaż bieżący (organizacja i prowadzenie zajęć, kontrola nad ich prawidłowym przebiegiem, pomoc w rozwiązywaniu problemów i in.);
 - instruktaż końcowy (omówienie i podsumowanie zajęć, zaliczenie świadczeń zdrowotnych określonych w programie kształcenia, ocena uzyskanych wiadomości i umiejętności).
 6. Zapewnić bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego, dostosowaną do liczby uczestników kursu.
 7. Zapewnić środki dydaktyczne, o których mowa w programie poszczególnych modułów.
 8. Dobrać placówki stażowe zgodnie z planem nauczania, w których możliwe będzie zdobywanie umiejętności niezbędnych do wykonywania określonych świadczeń zdrowotnych.
 9. Posiadać wewnętrzny system monitorowania jakości kształcenia.
 10. Potwierdzić w dokumentacji przebiegu kształcenia, najpóźniej przed egzaminem przeprowadzanym po kursie kwalifikacyjnym, że pielęgniarka posiada zaświadczenie o ukończeniu:
 - a) kursu specjalistycznego *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa*;
 - b) kursu specjalistycznego w zakresie resuscytacji krążeniowo-oddechowej noworodka.

Warunki o których mowa w ppkt a) i b) nie dotyczą pielęgniarek, które:

 - są pielęgniarkami systemu w rozumieniu art.3 pkt.6 ustawy z dnia 8 września 2006r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym* (Dz. U. z 2013r. poz. 757, z późn. zm.) lub
 - posiadają dyplom ratownika medycznego lub
 - zaświadczenie o ukończeniu kursu Advanced Life Support (ALS).

Sposób sprawdzania efektów kształcenia

W toku realizacji programu przewiduje się ocenianie:

1. Bieżące – rozumiane jako zaliczanie poszczególnych modułów (sprawdzenie stopnia opanowania wiedzy i umiejętności będących przedmiotem nauczania teoretycznego i praktycznego, w tym świadczeń zdrowotnych przewidzianych w programie kształcenia).
2. Końcowe – zgodnie z ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. *o zawodach pielęgniarki i położnej* (Dz.U. z 2014 r., poz. 1435, z późn. zm.) kurs kwalifikacyjny kończy się egzaminem teoretycznym, przeprowadzonym w formie pisemnej lub ustnej, albo egzaminem praktycznym.

Rodzaj egzaminu i formę egzaminu teoretycznego ustala organizator kształcenia, z uwzględnieniem dziedziny, w jakiej prowadzony jest kurs kwalifikacyjny.

2. OGÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Zaświadczenie o ukończeniu kursu kwalifikacyjnego w dziedzinie *pielęgniarstwa ratunkowego* otrzymuje pielęgniarka, która:

1) w zakresie wiedzy posiada:

- wiedzę na temat obowiązujących uregulowań prawnych dotyczących funkcjonowania Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce oraz struktury organizacyjnej Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce i na świecie;
- specjalistyczną wiedzę pozwalającą na rozpoznawanie stanów nagłego zagrożenia życia i zdrowia chorego, obowiązujących standardów postępowania medycznego przyjętych w medycynie ratunkowej i medycynie katastrof

2) w zakresie umiejętności potrafi:

- dokonać oceny wydolności oddechowo-krażeniowej i stanu świadomości pacjenta;
- stosować wytyczne i procedury postępowania w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
- przeprowadzić wstępną ocenę ciężkości urazów;
- sprawować opiekę nad pacjentem w stanie zagrożenia życia i zdrowia;
- wykonywać procedury ratunkowe w stanie zagrożenia życia;
- przeprowadzić segregację medyczną;
- dokumentować wykonywane działania, zgodnie ze specyfiką prowadzenia dokumentacji medycznej przyjętej w określonych jednostkach systemu ratownictwa medycznego;
- podejmować decyzje zapewniające bezpieczeństwo opieki i poprawę jakości pielęgniarskich świadczeń zdrowotnych oraz bezpieczeństwo własne i zespołu

3) w zakresie kompetencji społecznych:

- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
- współpracuje z członkami zespołu w sposób gwarantujący wysoką jakość udzielanych świadczeń;
- krytycznie ocenia kompetencje własne i członków zespołu;
- ponosi odpowiedzialność za działania własne i członków zespołu.

3. SZCZEGÓŁOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA

W zakresie wiedzy uczestnik kursu:

- W1. przedstawia koncepcje i strategie medycyny ratunkowej;
- W2. opisuje struktury organizacyjne systemów ratownictwa medycznego w Polsce;
- W3. różnicuje organizację systemu ratownictwa medycznego w Polsce, Europie i na świecie;
- W4. wymienia zadania poszczególnych jednostek systemu ratownictwa medycznego w kraju: centrum powiadamiania ratunkowego, zespołów ratownictwa medycznego, szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotniczego pogotowia ratunkowego, centrów urazowych;
- W5. charakteryzuje zadania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na poziomie krajowym, regionalnym, lokalnym na podstawie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym;
- W6. omawia regulacje prawne systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce;
- W7. wyjaśnia zasady finansowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce;
- W8. charakteryzuje istotę zarządzania kryzysowego w wypadkach masowych, katastrofach, klęskach żywiołowych w Polsce;

- W9. omawia zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w jednostkach systemu ratownictwa medycznego;
- W10. omawia zasady wypełniania Karty Medycznych Czynności Ratunkowych oraz dokumentowania wykonanych działań, zgodnie ze specyfiką prowadzenia dokumentacji medycznej przyjętej w określonych jednostkach ratownictwa medycznego;
- W11. omawia wybrane problemy społeczno-psychologiczne występujące w pracy pielęgniarki systemu (samobójstwa, uzależnienia, patologie seksualne, agresja, wykluczenie społeczne);
- W12. zna sposoby komunikowania się z osobami poszkodowanymi oraz ich rodzinami/opiekunami;
- W13. omawia problemy osób wymagających wzmożonej opieki medycznej w kontekście medycyny ratunkowej (osoby starsze, niedołążne, samotne, osoby przewlekłe chore);
- W14. omawia sytuacje trudne w pracy pielęgniarki ratunkowej, np.: konieczność szybkiego podejmowania decyzji, działanie w silnym stresie, narażenie bezpieczeństwa własnego i współpracowników, częste obcowanie z umierającym pacjentem, z uwzględnieniem stosowania technik radzenia sobie ze stresem;
- W15. określa wskazania i zasady stosowania technik przymusu bezpośredniego;
- W16. wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwa własnego, poszkodowanego oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia;
- W17. wyjaśnia patomechanizm nagłych schorzeń serca i układu krążenia;
- W18. różnicuje ból wieńcowy;
- W19. rozpoznaje patologie w zapisie EKG;
- W20. definiuje wstrząs kardiogeny;
- W21. omawia diagnostykę wstrząsu kardiogenego (na podstawie wywiadu i objawów);
- W22. omawia postępowanie ratownicze w chorobach układu krążenia w zależności od jednostki chorobowej realizowane w ZRM i SOR/IP;
- W23. wyjaśnia patomechanizm schorzeń nagłych pochodzenia oddechowego;
- W24. wymienia objawy podmiotowe i przedmiotowe niewydolności oddechowej;
- W25. omawia postępowanie z pacjentem w stanach zagrożenia życia w schorzeniach układu oddechowego;
- W26. zna zasady stosowania zastępczej wentylacji płuc w ramach szpitalnego oddziału ratunkowego oraz omawia metody i techniki pielęgnowania dróg oddechowych z zastosowaniem zasad aseptyki i antyseptyki;
- W27. wyjaśnia patomechanizm nagłych schorzeń przewodu pokarmowego;
- W28. wymienia objawy podmiotowe i przedmiotowe schorzeń przewodu pokarmowego;
- W29. omawia postępowanie w przypadku poszczególnych schorzeń i zaburzeń przewodu pokarmowego;
- W30. wymienia niebezpieczne dla życia objawy niedoboru lub nadmiaru elektrolitów;
- W31. wyjaśnia patomechanizm kwasicy/zasadowicy;
- W32. charakteryzuje stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób endokrynologicznych;
- W33. wyjaśnia patomechanizm schorzeń neurologicznych;
- W34. omawia ocenę stanu świadomości pacjenta za pomocą skali GCS;
- W35. różnicuje objawy schorzeń układu nerwowego;
- W36. wyjaśnia patomechanizm zagrożeń w ginekologii i położnictwie;
- W37. omawia postępowanie z noworodkiem w warunkach porodu pozaszpitalnego;
- W38. omawia najczęściej występujące urazy u kobiet w ciąży i postępowanie ratownicze w ZRM oraz SOR;
- W39. zróżnicuje choroby i zaburzenia psychiczne;

- W40. wymienia typowe objawy występujące u osób z jadłowstrętem i żarłocznością psychiczną;
- W41. omawia metody postępowania z chorym psychicznie podczas badania oraz w czasie udzielania pomocy;
- W42. charakteryzuje objawy zatruc;
- W43. omawia sposób postępowania przy zatruciach wziewnych, pokarmowych, skażeniu skóry i błon śluzowych;
- W44. omawia powikłania i leczenie oparzeń termicznych, chemicznych, elektrycznych;
- W45. wyjaśnia sytuacje, które mogą wskazywać na inhalacje dymu, uszkodzenia górnych dróg oddechowych;
- W46. omawia standardowe wyposażenie jednostek ratownictwa medycznego w leki oraz sprzęt medyczny i techniczny;
- W47. omawia zasady wykorzystania dostępnych zasobów sprzętowych i materiałów medycznych w działaniach ratunkowych;
- W48. charakteryzuje metody i sprzęt do diagnostyki stosowany w szpitalnym oddziale ratunkowym;
- W49. omawia ocenę ciężkości urazów przy użyciu skal stosowanych w medycynie ratunkowej;
- W50. zna poprawną kolejność szybkiej oceny chorego i wstępne leczenie chorych z mnogimi obrażeniami ciała;
- W51. wymienia kryteria uznania stanu poszkodowanego za krytyczny;
- W52. wyjaśnia patomechanizm obrażeń czaszkowo-mózgowych;
- W53. wyjaśnia różnicę między pierwotnym i wtórnym uszkodzeniem mózgu;
- W54. omawia badanie chorego po urazie czaszkowo-mózgowym;
- W55. omawia postępowanie z chorym po urazie czaszkowo-mózgowym;
- W56. omawia mechanizmy obrażeń kręgosłupa i rdzenia kręgowego;
- W57. omawia zasady unieruchomienia kręgosłupa szyjnego;
- W58. wymienia objawy obrażeń klatki piersiowej;
- W59. wyjaśnia patofizjologię i postępowanie w przypadku odmy otwartej;
- W60. wymienia etapy oceny i wstępnego leczenia chorych po urazie;
- W61. zna zasady wstępnej oceny chorego i jej związek z szybkim badaniem urazowym oraz badaniem miejscowym chorego po urazie;
- W62. wymienia przypadki, w których można przerwać wstępną ocenę chorego;
- W63. wymienia stany bezpośredniego zagrożenia życia chorych po urazie w zależności od lokalizacji siły i charakteru urazu oraz omawia metody postępowania z nimi;
- W64. omawia, na czym polega powtórne badanie urazowe i dalsze badanie;
- W65. wymienia wskazania do natychmiastowej interwencji terapeutycznej w miejscu zdarzenia i natychmiastowego transportu;
- W66. wyjaśnia objawy i postępowanie w sytuacji wiotkiej klatki piersiowej;
- W67. opisuje objawy tamponady osierdzia;
- W68. omawia postępowanie z chorym po urazie klatki piersiowej;
- W69. wyjaśnia patomechanizm urazów brzucha;
- W70. różnicuje konsekwencje urazów tępych i przenikających brzucha;
- W71. omawia postępowanie z poszkodowanym po urazie jamy brzusznej z objawami wytrzewienia w miejscu zdarzenia i w SOR;
- W72. omawia główne mechanizmy, objawy i powikłania obrażeń kończyn;
- W73. omawia medyczne czynności ratunkowe w urazach w okresie przedszpitalnym;
- W74. omawia metody i techniki anestezji, analgezji i sedacji w stanach zagrożenia życia i zdrowia mające zastosowanie w medycynie ratunkowej;
- W75. omawia zasady wykonywania defibrylacji elektrycznej oraz innych zabiegów elektroterapii (kardiowersja elektryczna, elektrostymulacja);

- W76. podaje różnicę w technice defibrylacji u dorosłych;
- W77. określa wskazania, przeciwwskazania, drogi podawania i środki ostrożności w prowadzeniu farmakoterapii stanów zagrożenia życia i zdrowia;
- W78. omawia zasady stosowania leków w zatrzymaniu krążenia;
- W79. wymienia płyny infuzyjne stosowane w stanach zagrożenia życia i zasady ich podawania;
- W80. wymienia sytuacje zagrożenia życia i zdrowia wymagające zastosowania przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych;
- W81. wymienia objawy powikłań poprzetoczeniowych i sposoby reagowania w przypadku ich wystąpienia;
- W82. przedstawia zasady transportu pacjentów w stanie zagrożenia życia;
- W83. wymienia procedury, realizowane podczas transportu poszkodowanego z miejsca zdarzenia do SOR/IP;
- W84. omawia zasady łączności ze szpitalem i przekazanie informacji o pacjencie;
- W85. przedstawia zasady przekazania pacjenta przez ZRM i przyjęcia przez zespół SOR/IP;
- W86. wymienia choroby wirusowe, na które narażeni są pracownicy jednostek ratownictwa medycznego;
- W87. określa grupy dużego ryzyka nosicielstwa WZW typu B, C i HIV;
- W88. omawia objawy gruźlicy i postępowanie po narażeniu na kontakt z osobą podejrzaną o gruźlicę;
- W89. opisuje środki ostrożności podejmowane celem uniknięcia narażenia na kontakt z krwią i płynami ustrojowymi;
- W90. opisuje postępowanie poekspozycyjne w sytuacji przypadkowego kontaktu z krwią i płynami ustrojowymi;
- W91. zna zasady bezprzyrządowego i przyrządowego udrożnienia dróg oddechowych u dzieci i niemowląt;
- W92. omawia zasady wykonania uciskania klatki piersiowej prowadzonej przez: jednego ratownika, dwóch ratowników u niemowląt i dzieci;
- W93. zna zasady użycia defibrylatora manualnego i automatycznego defibrylatora zewnętrznego – AED (automated external defibrillator) u dzieci;
- W94. omawia stany zagrożenia życia i zdrowia dziecka/novorodka;
- W95. definiuje objawy wstrząsu u dzieci i omawia działania ratunkowe w zależności od jego rodzaju;
- W96. definiuje stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób zagrażających życiu i zdrowiu dziecka/novorodka;
- W97. zna zasady oceny stanu pacjenta pediatrycznego po urazie;
- W98. zna zasady postępowania ratunkowego w urazach u dzieci;
- W99. definiuje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowany działaniem leków, substancji chemicznych i czynników środowiskowych u dzieci;
- W100. omawia stan pacjenta pediatrycznego, opierając się na analizie i interpretacji badań diagnostycznych oraz monitorowaniu funkcji i parametrów życiowych dostępnych w warunkach ZRM i SOR/IP;
- W101. omawia zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych oraz rozpoznaje i potrafi podjąć działania zapobiegające w przypadku pojawienia się pierwszych objawów odczynów poprzetoczeniowych u dzieci;
- W102. definiuje metody i techniki leczenia przeciwbólowego stosowanego u dzieci z uwzględnieniem postępowania przedszpitalnego i postępowania w SOR;
- W103. zna zasady organizacji bezpiecznego transportu pacjenta pediatrycznego do oddziałów szpitalnych, jak i do innych placówek;
- W104. omawia zasady i metody utrzymania normotermii u dzieci;

- W105. wyjaśnia definicje związane ze zdarzeniami masowymi i katastrofami;
- W106. omawia akty regulujące bezpieczeństwo związane z ratownictwem medycznym w zdarzeniach masowych i katastrofach;
- W107. charakteryzuje organizację struktur medycyny katastrof;
- W108. omawia zachowania psychiczne w zdarzeniach szczególnych;
- W109. przedstawia zasady dysponowania służb na miejscu zdarzenia masowego/katastrofy ze zwróceniem uwagi na przepływ informacji, zasady korespondencji radiotelefonicznej;
- W110. omawia systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w SOR, na miejscu wypadku, zdarzeń masowych i katastrof;
- W111. analizuje zasady współpracy ze służbami współdziałającymi z systemem ratownictwa medycznego;
- W112. charakteryzuje zasady współpracy pogotowia ratunkowego ze szpitalnym oddziałem ratunkowym, lotniczym pogotowiem ratunkowym w zdarzeniach masowych/katastrofach;
- W113. wymienia i omawia indywidualne i zbiorowe czynniki wpływające na reakcję psychologiczną;
- W114. omawia wskazania, przeciwwskazania i powikłania konikopunkcji;
- W115. prezentuje anatomiczne punkty wykonania konikopunkcji;
- W116. omawia zestaw do wykonania konikopunkcji;
- W117. przedstawia zasady wykonania konikopunkcji;
- W118. wskazuje właściwe postępowanie oraz sposób tlenoterapii, wentylacji i natleniania chorego przez zestaw do konikopunkcji;
- W119. charakteryzuje obraz kliniczny odmy prężnej, ze szczególnym uwzględnieniem wskazań, przeciwwskazań i powikłań drenażu opłucnej;
- W120. wymienia zasady wykonania odbarczenia odmy prężnej;
- W121. wskazuje właściwe postępowanie oraz sposób tlenoterapii i wentylacji chorego z uwzględnieniem odbarczonej odmy prężnej i zabezpieczonej odmy otwartej;
- W122. wyjaśnia budowę anatomiczną i fizjologię niezbędną do wykonywania dojścia doszpikowego;
- W123. dobiera zestaw do wykonania dojścia doszpikowego, wymienia wskazania, przeciwwskazania i powikłania wykonywania dojścia doszpikowego;
- W124. wymienia leki, które możemy podać drogą doszpikową oraz zasady ich przygotowania;
- W125. omawia zasady wykonywania dojścia doszpikowego i charakteryzuje zasady doboru miejsca wkłucia doszpikowego w zależności od wieku i stanu pacjenta.

W zakresie umiejętności uczestnik kursu potrafi:

- U1. porównać i poddać krytycznemu osądowi organizację systemu ratownictwa medycznego w Polsce, Europie i na świecie;
- U2. opracować lokalny plan lub program zabezpieczenia medycznych działań ratunkowych;
- U3. organizować i koordynować akcją ratunkową w miejscu nagłego zdarzenia jednostkowego, masowego, katastrofy;
- U4. skutecznie komunikować się z pracownikami służb i organizacji powołanych do niesienia pomocy poszkodowanym;
- U5. prowadzić dokumentację medyczną w zespołach ratownictwa medycznego i szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- U6. stosować system segregacji medycznej w warunkach przedszpitalnych i w szpitalnym oddziale ratunkowym;
- U7. określać zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską w szpitalnym oddziale ratunkowym;

- U8. wykazywać umiejętność aktywnego słuchania w warunkach stresujących, np. zdarzenie masowe, katastrofa;
- U9. tworzyć warunki w jednostkach systemu ratownictwa do prawidłowej komunikacji pielęgniarka – pacjent oraz pielęgniarka – personel medyczny;
- U10. stosować techniki relaksacji celem redukcji stresu;
- U11. analizować, krytycznie oceniać, reagować, dostosowując interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów społeczno-psychologicznych w kontekście medycyny ratunkowej (samobójstwa, uzależnienia, patologie seksualne, agresja, wykluczenie społeczne);
- U12. analizować, krytycznie oceniać, reagować, dostosowując interwencje pielęgniarskie do potrzeb osób wymagających wzmożonej opieki medycznej w kontekście medycyny ratunkowej (osoby starsze, niedołążne, samotne, osoby przewlekle chore, pacjent wymagający przymusu bezpośredniego);
- U13. projektować i realizować w warunkach symulowanych formy pomocy psychologicznej poszkodowanym zdarzeń masowych i katastrof z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;
- U14. oceniać stan poszkodowanego w celu ustalenia planu postępowania i podjęcia decyzji o realizacji medycznych czynności ratunkowych lub odstąpieniu od nich;
- U15. rozpoznawać i określać cele działań pielęgniarskich w wybranych stanach zagrożenia życia pochodzenia sercowego;
- U16. organizować pracę i monitorować stan chorego w stanie zagrożenia życia pochodzenia kardiologicznego metodami bezprzyrządowymi oraz za pomocą aparatury;
- U17. stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w wybranych stanach kardiologicznych: wstrząsu kardiogenego, obrzęku płuc;
- U18. przygotować pacjenta do procedury kardiowersji elektrycznej i sprawować opiekę po wykonanym zabiegu;
- U19. wykonać defibrylację elektryczną manualną i zautomatyzowaną;
- U20. przygotować pacjenta do zabiegu czasowej stymulacji serca;
- U21. ocenić funkcję układu oddechowego pacjenta pod kątem zaburzeń oddychania i niewydolności oddechowej;
- U22. rozpoznać stany zagrożenia życia pochodzenia oddechowego: niedrożność dróg oddechowych, astmę oskrzelową, niekardiogeny obrzęk płuc, zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, zator tętnicy płucnej, odmę opłucnową i podejmować adekwatne działania terapeutyczne;
- U23. rozpoznać i wdrażać sposoby postępowania terapeutycznego w krwawieniach z przewodu pokarmowego;
- U24. rozpoznać ostre stany zapalne wymagające szybkiej interwencji chirurgicznej;
- U25. realizować zasady postępowania w ostrych stanach zapalnych wymagających szybkiej interwencji chirurgicznej;
- U26. wdrażać zasady postępowania krwawieniu z przewodu pokarmowego;
- U27. rozpoznać zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej, oraz wodno-elektrolitowej na podstawie obserwacji chorego, badania przedmiotowego oraz dostępnych badań diagnostycznych;
- U28. rozpoznać takie stany jak śpiączka hipoglikemiczna, hiperglikemiczna, osmotyczna, mleczanowa i podejmować działania adekwatne do rozpoznania;
- U29. posługiwać się skalami: Glasgow/AVPU;
- U30. podejmować adekwatne działania wobec chorego w przypadku omdlenia w miejscu zdarzenia;
- U31. rozpoznać stany zagrożenia w przebiegu nagłych schorzeń neurologicznych;

- U32. stosować obowiązujące wytyczne postępowania w niedokrwiennym udarze mózgu, krwawieniu podpajęczynówkowym i krwawieniu śródmózgowym na miejscu zdarzenia/ w czasie transportu/w SOR;
- U33. ocenić sytuację położniczą ciężarnej/rodzącej/położnicy/novorodka na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego;
- U34. planować postępowanie w odniesieniu do ciężarnej/rodzącej/położnicy/novorodka w sytuacjach nagłych zagrażających życiu;
- U35. odebrać poród w warunkach pozaszpitalnych;
- U36. wykonać zabiegi okołoporodowe u świeżorodka;
- U37. ocenić stan noworodka przy użyciu obowiązujących skal (np. APGAR);
- U38. rozpoznać zaburzenia psychiczne ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrażających życiu pacjenta;
- U39. stosować obowiązujące algorytmy postępowania wobec pacjenta pobudzonego i agresywnego;
- U40. wnioskować na podstawie obrażeń i objawów o stanie poszkodowanego z urazem kręgosłupa;
- U41. różnicować objawy uszkodzenia rdzenia i kręgosłupa w zależności od wysokości uszkodzenia i dobrać technikę unieruchomienia, przenoszenia i transportu odpowiednią do wysokości uszkodzenia;
- U42. nadać priorytet obrażeniom kończyn w świetle zagrożeń życia;
- U43. ocenić szacunkową utratę krwi w zależności od lokalizacji złamania, stanu ogólnego, chorób współistniejących oraz przyjmowanych leków;
- U44. określić podstawowe rodzaje oparzeń na podstawie obserwacji;
- U45. ocenić ciężkość oparzeń u osób w różnym wieku, korzystając z różnych metod: reguły dziesiętek, karty Lund-Browdera lub reguły dłoni;
- U46. identyfikować pacjentów wymagających leczenia w centrum oparzeniowym;
- U47. różnicować objawy odmrożeń od hipotermii, ocenić stopnie, rozpoznać powikłania;
- U48. przygotować pacjenta do konsultacji i diagnostycznych badań specjalistycznych;
- U49. sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie i po badaniach diagnostycznych wykorzystywanych w ratownictwie medycznym;
- U50. przygotować sprzęt i wykonać bezprzyrządowe oraz przyrządowe zabiegi w obrębie dróg oddechowych:
 - a. odessanie wydzieliny z górnych dróg oddechowych,
 - b. założenie rurki ustno-gardłowej i nosowo-gardłowej,
 - c. zastosowanie maski z workiem samorozprężalnym,
 - d. udrożnienie dróg oddechowych za pomocą sprzętu do nadgłośniowego zabezpieczania drożności dróg oddechowych,
 - e. przygotowanie zestawu do intubacji z uwzględnieniem zestawu do „trudnej intubacji”,
 - f. założenie rurki intubacyjnej,
 - g. sprawdzenie położenia rurki intubacyjnej z zastosowaniem metod badania fizykalnego oraz z użyciem kapnomietru, kapnografu,
 - h. prowadzenie wentylacji zastępczej przy użyciu worka samorozprężalnego i respiratora,
 - i. zastosowanie nieinwazyjnych metod wentylacji zastępczej;
- U51. wykonać rękoczyn Sellicka w profilaktyce zachłyśnięcia oraz asystować do procedury szybkiej intubacji – RSI w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- U52. stosować różne metody tlenoterapii;
- U53. przygotować sprzęt i wykonać:
 - a. zgłębnikowanie żołądka w celu odbarczenia,

- b. płukanie żołądka u osoby przytomnej i nieprzytomnej;
- U54. założyć dostęp obwodowy z uwzględnieniem żyły szyjnej zewnętrznej;
- U55. asystować przy zakładaniu wkłucia centralnego;
- U56. obsługiwać pompę infuzyjną;
- U57. dokonać oceny stanu świadomości pacjenta z wykorzystaniem skali GCS oraz oceny reakcji źrenic na światło;
- U58. dokonać pomiaru tętna, ciśnienia tętniczego, diurezy godzinowej, temperatury, ośrodkowego ciśnienia żylnego i interpretować uzyskane wyniki;
- U59. podać krew i preparaty krwi zgodnie z obowiązującą procedurą;
- U60. rozpoznać powikłania poprzetoczeniowe;
- U61. przygotować pacjenta w stanie zagrożenia życia do transportu;
- U62. dokonać oceny stanu pacjenta w czasie transportu;
- U63. posługiwać się dokumentacją medyczną pacjenta w jednostkach systemu ratownictwa medycznego w Polsce;
- U64. stosować procedury zapobiegania szerzeniu się zakażeń;
- U65. udrożnić drogi oddechowe dziecka w sposób bezprzyrządowy i przyrządowy z uwzględnieniem sprzętu do nadgłośniowego zabezpieczania dróg oddechowych;
- U66. wykonać intubację dziecka w zatrzymaniu krążenia;
- U67. prowadzić wentylację dziecka za pomocą worka samorozprężalnego z maską twarzową;
- U68. zapewnić dostęp naczyniowy u pacjenta pediatrycznego w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- U69. podać dziecku leki w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
- U70. ocenić funkcje życiowe dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego schematem ABCDE;
- U71. rozpoznać rodzaje ran u dzieci oraz dobrać stosowne metody i środki do ich zaopatrzenia;
- U72. stosować unieruchomienie u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem urazów kręgosłupa;
- U73. pobrać i zabezpieczyć materiał do badań diagnostycznych u pacjenta pediatrycznego;
- U74. podać płyny infuzyjne zgodnie z obowiązującymi zasadami;
- U75. rozpoznać objawy wstrząsu u dzieci i podjąć działania ratunkowe w zależności od jego rodzaju;
- U76. rozpoznać stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób zagrażających życiu i zdrowiu dziecka/novorodka;
- U77. ocenić stan pacjenta pediatrycznego w urazach;
- U78. stosować zasady postępowania ratunkowego w urazach u dzieci;
- U79. rozpoznać stany nagłe spowodowane działaniem leków, substancji chemicznych i czynników środowiskowych u dzieci;
- U80. ocenić stan zdrowia pacjenta pediatrycznego, opierając się na analizie i interpretacji badań diagnostycznych oraz monitorowaniu funkcji i parametrów życiowych;
- U81. przetaczać krew i preparaty krwiopochodne oraz rozpoznać i podjąć działania zapobiegające w przypadku pojawienia się pierwszych objawów odczynów poprzetoczeniowych u pacjenta pediatrycznego;
- U82. przygotować pacjenta pediatrycznego do anestezji, analgezji i sedacji oraz realizować wymienione procedury;
- U83. różnicować działania ratunkowe w pediatrii z uwzględnieniem wieku dziecka;
- U84. przygotować i stosować sprzęt i aparaturę będącą na wyposażeniu jednostek ratownictwa medycznego stosowny do wieku pacjenta;

- U85. stosować się do przepisów BHP, korzystając ze sprzętu, który jest na wyposażeniu jednostek ratownictwa medycznego;
- U86. współuczestniczyć w zabezpieczeniu i organizowaniu miejsca udzielania pomocy;
- U87. zabezpieczać osoby znajdujące się w miejscu zagrożenia, wypadku, katastrofy, przeciwdziałać zwiększeniu liczby ofiar;
- U88. współpracować w działaniach zespołów interdyscyplinarnych w ramach zadań wykonywanych w SOR/centrum urazowym;
- U89. prowadzić uciśnięcia klatki piersiowej podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka, zgodnie z aktualnymi wytycznymi;
- U90. wykonywać defibrylację manualną i półautomatyczną defibrylatorami (AED) dostosowaną do pacjenta pediatrycznego (obliczać wartość energii potrzebnej do wykonania defibrylacji pacjenta pediatrycznego);
- U91. prowadzić tlenoterapię bierną i czynną dziecka;
- U92. tamować i zaopatrywać krwotoki i krwawienia u dzieci z uwzględnieniem opasek uciskowych, opatrunków uciskowych i opatrunków hemostatycznych;
- U93. dobierać sposoby i wykonywać unieruchomienie u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem urazów kręgosłupa;
- U94. pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych u pacjenta pediatrycznego;
- U95. podawać leki i płyny infuzyjne pacjentowi pediatrycznemu w stanie zagrożenia życia;
- U96. zastosować algorytm komunikacji w miejscu zdarzenia masowego, katastrofy, np.: CHALETS (ofiary, zagrożenia, dostęp do miejsca, lokalizacja zdarzenia, rodzaj zdarzenia, zapis czasowy), METHANE (międzynarodowa klasyfikacja miejsca zdarzenia nadzwyczajnego z uwzględnieniem rodzajów obrażeń poszkodowanych i wymaganych sił i środków ratunkowych);
- U97. przeprowadzić segregację medyczną w warunkach przedszpitalnych i w szpitalnym oddziale ratunkowym, uwzględniając różne systemy segregacji;
- U98. dokonać zabezpieczenia miejsca wypadku, zdarzenia masowego/katastrofy;
- U99. zastosować niezbędne środki ochrony osobistej zapewniające bezpieczeństwo w miejscu wypadku/zdarzenia masowego/katastrofy;
- U100. zaplanować i przeprowadzić ewakuację z miejsca wypadku/zdarzenia masowego/katastrofy;
- U101. dokonać dekontaminacji pacjenta i karetki w sytuacji skażenia;
- U102. koordynować akcję medycznych czynności ratunkowych;
- U103. wyznaczać miejsce wykonania konikopunkcji;
- U104. przygotować sprzęt i wykonać konikopunkcję w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- U105. wyznaczać miejsce wykonania nakłucia w odmie prężnej;
- U106. dobierać zestaw i wykonać doraźne odbarczenie odmy prężnej;
- U107. zabezpieczać odmě otwartą;
- U108. dobierać miejsca wykonania dojścia doszpicowego i zestaw do wykonania tego zabiegu;
- U109. przygotować sprzęt i pacjenta pediatrycznego do odbarczenia prężnej odmy opłucnowej i wykonać odbarczenie;
- U110. przygotować sprzęt i założyć dostęp doszpicowy;
- U111. podać leki i płyny drogą doszpicową;
- U112. przygotować sprzęt i pacjenta pediatrycznego do wykonania procedury wkłucia doszpicowego;
- U113. dobierać leki i płyny oraz prawidłowo dawkować w stanach zagrożenia zdrowotnego, ze szczególnym uwzględnieniem drogi doszpicowej;

W zakresie kompetencji społecznych:

- K1. przestrzega tajemnicy zawodowej;
- K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową oraz kształtuje umiejętności;
- K3. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad etyki zawodowej;
- K4. podejmuje decyzje w zakresie oceny stanu pacjenta;
- K5. współpracuje z zespołem ratunkowym w zakresie prowadzenia działań diagnostycznych i terapeutycznych;
- K6. akceptuje obowiązujące standardy opieki;
- K7. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;
- K8. przestrzega praw pacjenta;
- K9. przejawia empatię w relacjach z pacjentem i innymi podopiecznymi oraz współpracownikami;
- K10. przestrzega zasad jednolitego dowodzenia;
- K11. nawiąże współpracę międzynarodową w sytuacjach szczególnych;
- K12. ponosi odpowiedzialność za zdrowie i życie poszkodowanych podczas akcji ratunkowej;
- K13. podejmuje działania adekwatne do swoich kompetencji.

4. PLAN NAUCZANIA

Lp.	Nazwa modułu	Liczba godzin teorii	Miejsce realizacji stażu	Liczba godzin stażu	Łączna liczba godzin kontaktowych
I	Państwowe Ratownictwo Medyczne w Zintegrowanym Systemie Ratowniczym	30	Centrum powiadamiania ratunkowego; Centrum dyspozytorskie	7	65
			Szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego	21	
			Wydziały zarządzania kryzysowego; Wydział bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego	7	
II	Stany zagrożenia życia i zdrowia dorosłych	100	Zespół ratownictwa medycznego	35	205
			Szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego	35	
			Blok operacyjny dorosłych	21	
			Sala porodowa	14	
III	Stany zagrożenia życia i zdrowia dzieci	40	Szpitalny oddział ratunkowy dziecięcego szpitala wieloprofilowego; Izba przyjęć dziecięcego szpitala wieloprofilowego	21	82
			Blok operacyjny dzieci	21	
IV	Postępowanie w zdarzeniach masowych i katastrofach	30	–	–	30
V	Wykonanie konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej oraz wykonanie dojścia doszpikowego	25	–	–	25
Łącznie		225		182	407*

* Organizator kształcenia w porozumieniu z kierownikiem kursu, ma prawo dokonać modyfikacji czasu trwania zajęć teoretycznych. Oznacza to, że 80% łącznej liczby godzin przeznaczonych na realizację programu nie podlega zmianie. Wskazane 20%, **co stanowi nie więcej niż 81 godzin, może być wykorzystane na samokształcenie.**

5. MODUŁY KSZTAŁCENIA**5.1. MODUŁ I**

Nazwa modułu	PAŃSTWOWE RATOWNICTWO MEDYCZNE W ZINTEGROWANYM SYSTEMIE RATOWNICZYM
Cel kształcenia	Celem modułu jest zapoznanie pielęgniarki z organizacją i funkcjonowaniem systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Zintegrowanym Systemie Ratowniczym, ze społeczno-psychologicznymi aspektami medycyny ratunkowej oraz przygotowanie jej do radzenia sobie w sytuacjach trudnych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W1. przedstawia koncepcje i strategię medycyny ratunkowej;</p> <p>W2. opisuje struktury organizacyjne systemu ratownictwa medycznego w Polsce;</p> <p>W3. różnicuje organizację systemu ratownictwa medycznego w Polsce, Europie i na świecie;</p> <p>W4. wymienia zadania poszczególnych jednostek systemu ratownictwa medycznego w kraju: centrum powiadamiania ratunkowego, zespołów ratownictwa medycznego, szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotniczego pogotowia ratunkowego, centrów urazowych;</p> <p>W5. charakteryzuje zadania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na poziomie krajowym, regionalnym, lokalnym na podstawie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym;</p> <p>W6. omawia regulacje prawne systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce;</p> <p>W7. wyjaśnia zasady finansowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce;</p> <p>W8. charakteryzuje istotę zarządzania kryzysowego w wypadkach masowych, katastrofach, klęskach żywiołowych w Polsce;</p> <p>W9. omawia zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w jednostkach systemu ratownictwa medycznego;</p> <p>W10. omawia zasady wypełniania Karty Medycznych Czynności Ratunkowych oraz dokumentowania wykonanych działań, zgodnie ze specyfiką prowadzenia dokumentacji medycznej przyjętej w określonych jednostkach ratownictwa medycznego;</p> <p>W11. omawia wybrane problemy społeczno-psychologiczne występujące w pracy pielęgniarki systemu (samobójstwa, uzależnienia, patologie seksualne, agresja, wykluczenie społeczne);</p> <p>W12. zna sposoby komunikowania się z osobami poszkodowanymi oraz ich rodzinami/opiekunami;</p>

	<p>W13. omawia problemy osób wymagających wzmożonej opieki medycznej w kontekście medycyny ratunkowej (osoby starsze, niedołążne, samotne, osoby przewlekle chore);</p> <p>W14. omawia sytuacje trudne w pracy pielęgniarki ratunkowej, np.: konieczność szybkiego podejmowania decyzji, działanie w silnym stresie, narażenie bezpieczeństwa własnego i współpracowników, częste obcowanie z umierającym pacjentem z uwzględnieniem stosowania technik radzenia sobie ze stresem;</p> <p>W15. określa wskazania i zasady stosowania technik przymusu bezpośredniego;</p> <p>W16. wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwa własnego, poszkodowanego oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U1. porównać i poddać krytycznemu osądowi organizację systemu ratownictwa medycznego w Polsce, Europie i na świecie;</p> <p>U2. opracować lokalny plan lub program zabezpieczenia medycznych działań ratunkowych;</p> <p>U3. organizować i koordynować akcję ratunkową w miejscu nagłego zdarzenia jednostkowego, masowego, katastrofy;</p> <p>U4. skutecznie komunikować się z pracownikami służb i organizacji powołanych do niesienia pomocy poszkodowanym;</p> <p>U5. prowadzić dokumentację medyczną w zespołach ratownictwa medycznego i szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z obowiązującymi przepisami;</p> <p>U6. stosować system segregacji medycznej w warunkach przedszpitalnych i w szpitalnym oddziale ratunkowym;</p> <p>U7. określać zapotrzebowanie na opiekę pielęgniarską w szpitalnym oddziale ratunkowym;</p> <p>U8. wykazywać umiejętność aktywnego słuchania w warunkach stresujących, np. zdarzenie masowe, katastrofa;</p> <p>U9. tworzyć warunki w jednostkach systemu ratownictwa do prawidłowej komunikacji pielęgniarka – pacjent oraz pielęgniarka – personel medyczny;</p> <p>U10. stosować techniki relaksacji celem redukcji stresu;</p> <p>U11. analizować, krytycznie oceniać, reagować, dostosowując interwencje pielęgniarskie do rodzaju problemów społeczno-psychologicznych w kontekście medycyny ratunkowej (samobójstwa, uzależnienia, patologie seksualne, agresja, wykluczenie społeczne);</p> <p>U12. analizować, krytycznie oceniać, reagować, dostosowując interwencje pielęgniarskie do potrzeb osób wymagających wzmożonej opieki medycznej w kontekście medycyny ratunkowej (osoby starsze, niedołążne, samotne, osoby przewlekle chore, pacjent wymagający przymusu bezpośredniego);</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U13. projektować i realizować w warunkach symulowanych formy pomocy psychologicznej poszkodowanym zdarzeń masowych i katastrof z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;</p> <p>U14. oceniać stan poszkodowanego w celu ustalenia planu postępowania i podjęcia decyzji o realizacji medycznych czynności ratunkowych lub odstąpieniu od nich.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową oraz kształtuje umiejętności;</p> <p>K3. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad etyki zawodowej.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają stopień naukowy co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa; 2. posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki <p>oraz inne osoby posiadające 5-letni staż zawodowy i ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj. psycholog, psychoterapeuta.</p>
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 30 godz.</p> <p>Staż – 35 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe): 65 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład 30 godz. • staż 35 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 35 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do zajęć stażowych – 15 godz. • opanowanie materiału wymagane do zaliczenia modułu – 20 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 100 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, studium przypadku, pokaz, praca w grupach.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Projektor multimedialny, wzory dokumentacji obowiązującej w jednostkach systemu PRM w Polsce, plansze, scenariusze sytuacji symulowanych.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>Test jednokrotnego wyboru. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Samoocena. Sprawdzenie praktyczne na stażu wykonanie świadczeń przewidzianych w realizacji stażu.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu. Aktywność na zajęciach. Obecność na zajęciach. Zaliczenie świadczeń przewidzianych na stażu.</p>
<p>Treści modułu kształcenia</p>	<p>1. Ratownictwo medyczne w Polsce, Europie i na świecie (wykład 2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w krajach Unii Europejskiej i na świecie. 1.2. Regulacje prawne systemu ratownictwa medycznego w Polsce. 1.3. Zasady finansowania systemu ratownictwa medycznego w Polsce. <p>2. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce (wykład 3 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Centrum powiadamiania ratunkowego. 2.2. Szpitalny oddział ratunkowy.

	<p>2.3. Zespół ratownictwa medycznego.</p> <p>2.4. Lotniczy zespół ratownictwa medycznego.</p> <p>2.5. Centrum urazowe.</p> <p>2.6. Specjalistyczne jednostki współpracujące z systemem (ośrodki leczenia udarów, oparzeń, kardiologii interwencyjnej...).</p> <p>3. Koncepcje i strategie działań w medycynie ratunkowej (wykład 1 godz.)</p> <p>3.1. Łańcuch ratunkowy.</p> <p>3.2. Łańcuch przeżycia.</p> <p>4. Zarządzanie kryzysowe w wypadkach masowych, katastrofach, klęskach żywiołowych (wykład 2 godz.)</p> <p>4.1. Formy zarządzania kryzysowego.</p> <p>4.2. Organy zarządzania kryzysowego w Polsce.</p> <p>4.3. Wojewódzki plan działania systemu ratownictwa medycznego.</p> <p>5. System powiadamiania ratunkowego (wykład 2 godz.)</p> <p>5.1. Procedury przyjmowania zgłoszeń alarmowych.</p> <p>5.2. Koordynacja działań ratowniczych.</p> <p>5.3. Jednostki współpracujące z systemem ratownictwa medycznego (straż miejska, policja, wydział zarządzania kryzysowego).</p> <p>6. Zasady przetwarzania, przechowywania i udostępniania dokumentacji medycznej w systemie ratownictwa medycznego (wykład 2 godz.)</p> <p>6.1. Dokumentacja medyczna w szpitalnych oddziałach ratunkowych.</p> <p>6.2. Karta zlecenia wyjazdu ratownictwa medycznego.</p> <p>6.3. Karta medycznych czynności ratunkowych.</p> <p>6.4. Karta medyczna lotniczego zespołu ratownictwa medycznego.</p> <p>7. Funkcje i zadania pielęgniarki w jednostkach systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (wykład 2 godz.)</p> <p>7.1. Organizacja stanowiska pracy.</p> <p>7.2. Organizacja pracy własnej i zespołowej.</p> <p>8. Planowanie obsad pielęgniarskich w szpitalnych oddziałach ratunkowych (wykład 2 godz.)</p> <p>8.1. Uwarunkowania prawne sposobu ustalania minimalnych norm zatrudnienia pielęgniarek na oddziałach ratunkowych.</p>
--	---

	<p>8.2. Metody klasyfikacji pacjentów.</p> <p>9. Bezpieczeństwo własne pielęgniarki ratunkowej, bezpieczeństwo poszkodowanego, zabezpieczenie miejsca zdarzenia (wykład 2 godz.)</p> <p>9.1. Nadzorowanie przygotowania i obsługi sprzętu i aparatury ratującej życie.</p> <p>9.2. Bezpieczeństwo poszkodowanych, zabezpieczenie miejsca zdarzenia do czasu przybycia osób nadzorujących akcje ratowniczą.</p> <p>9.3. Procedura postępowania z pacjentem wymagającym zastosowania przymusu bezpośredniego.</p> <p>10. Osoby wymagające wzmoczonej opieki medycznej w kontekście medycyny ratunkowej (wykład 1 godz.)</p> <p>10.1. Osoby starsze, niedołążne i samotne.</p> <p>10.2. Osoby przewlekle chore (choroby nowotworowe, psychiczne u dorosłych i dzieci).</p> <p>10.3. Jednostki współpracujące z systemem ratownictwa medycznego oferujące różnego rodzaju formy pomocy osobom wymagającym wzmoczonej opieki (ZOL, DPS, MOPS, hospicjum, lekarz i pielęgniarka POZ).</p> <p>11. Wybrane problemy społeczne w kontekście medycyny ratunkowej (wykład 3 godz.)</p> <p>11.1. Samobójstwa.</p> <p>11.2. Uzależnienia (alkoholizm, narkomania, lekomania).</p> <p>11.3. Patologie seksualne (prostytycja, pedofilia, molestowanie seksualne, gwałt).</p> <p>11.4. Agresja (dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych).</p> <p>11.5. Wykluczenie społeczne (bezdomyństwo dorosłych i dzieci, bezrobocie, mobbing, konflikt kultur).</p> <p>12. Elementy psychologii społecznej (wykład 4 godz.)</p> <p>12.1. Reakcje jednostki, grup społecznych i społeczeństwa na zdarzenia jednostkowe i masowe.</p> <p>12.2. Psychologia tłumu.</p> <p>12.3. Dyfuzja odpowiedzialności.</p> <p>12.4. Psychologiczne aspekty wsparcia poszkodowanych (sytuacje psychologiczne trudne, pierwsza pomoc psychologiczna, zasady pracy podczas wydarzeń masowych pozwalające na zmniejszenie obciążeń psychicznych pielęgniarek ratunkowych).</p> <p>12.5. Wykorzystanie różnych form komunikowania w ratownictwie medycznym przez pielęgniarki ratunkowe.</p> <p>13. Stres i sytuacje trudne w pracy pielęgniarki ratunkowej (wykład 4 godz.)</p> <p>13.1. Sytuacje trudne (śmierć, wypadki masowe, katastrofy, segregacja pacjentów, sytuacje konfliktowe w kontaktach z pacjentem i jego rodziną).</p>
--	--

	<p>13.2. Decyzja o odstąpieniu od czynności ratunkowych, zaniechaniu terapii uporczywej, 13.3. Narażenie na utratę życia i zdrowia. 13.4. Metody i techniki radzenia sobie ze stresem (realizowany w formie warsztatów). 13.5. Syndrom wypalenia zawodowego.</p>
<p>Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu</p>	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szarpak Ł.: <i>Organizacja ratownictwa medycznego w Polsce</i>. Wyd. Promotor, Kraków 2012 2. Guła P.: <i>Powiadomienie i dysponowanie w ratownictwie medycznym</i>. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M. (red.): <i>Pielęgniarstwo ratunkowe</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 4. Zawadzki A.: <i>Medycyna ratunkowa i katastrof</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 5. Pospiszyl I.: <i>Patologie społeczne</i>. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009 6. Wawrzynowicz H., Romańczukiewicz J.: <i>Pierwsza pomoc psychologiczna w następstwie wypadków i katastrof</i>, „Zeszyty Interwencji Kryzysowych”, 2007 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kołodziej R.: <i>No Stress</i>, wyd. 1. Wydawnictwo Złote Myśli, 2011. 2. Skoczylas J.J.: <i>Prawo ratownicze</i>. Wyd. LexisNexis, Warszawa 2011 3. Konieczny J. (red.): <i>Bezpieczeństwo dzieci w nagłych stanach zagrożenia zdrowotnego</i>. Ratownictwo medyczne, pomoc psychologiczna i pedagogiczna, wyd. Garmond, Inowrocław-Poznań 2009. <p>Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawa o Państwowym Ratownictwie Medycznym z dnia 8 września 2006 r. z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2013 r., poz. 757) 2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 3 listopada 2011 r. w sprawie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego (Dz.U. Nr 237, poz. 1420) 3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 listopada 2007 r. w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną bez zlecenia lekarskiego (Dz.U. 2007 nr 210 poz. 1540) 4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego (Dz.U. 2012 poz.740)

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Staż 1: centrum powiadamiania ratunkowego albo centrum dyspozytorskie – 7 godz. Staż 2: szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego – 21 godz. Staż 3: wydział zarządzania kryzysowego albo wydział bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego mieszczący się przy Urzędzie Wojewódzkim – 7 godz.
---	---

5.2. MODUŁ II

Nazwa modułu	STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DOROSŁYCH
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki do rozpoznawania stanów zagrożenia życia i zdrowia, podejmowania medycznych działań ratunkowych oraz przeciwdziałania wystąpieniu powikłań, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i procedurami.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W17. wyjaśnia patomechanizm nagłych schorzeń serca i układu krążenia;</p> <p>W18. różnicuje ból wieńcowy;</p> <p>W19. rozpoznaje patologie w zapisie EKG;</p> <p>W20. definiuje wstrząs kardiogeny;</p> <p>W21. omawia diagnostykę wstrząsu kardiogenego (na podstawie wywiadu i objawów);</p> <p>W22. omawia postępowanie ratownicze w chorobach układu krążenia w zależności od jednostki chorobowej realizowane w ZRM i SOR/IP;</p> <p>W23. wyjaśnia patomechanizm schorzeń nagłych pochodzenia oddechowego;</p> <p>W24. wymienia objawy podmiotowe i przedmiotowe niewydolności oddechowej;</p> <p>W25. omawia postępowanie z pacjentem w stanach zagrożenia życia w schorzeniach układu oddechowego;</p> <p>W26. zna zasady stosowania zastępczej wentylacji płuc w ramach szpitalnego oddziału ratunkowego oraz omawia metody i techniki pielęgnowania dróg oddechowych z zastosowaniem zasad aseptyki i antyseptyki;</p> <p>W27. wyjaśnia patomechanizm nagłych schorzeń przewodu pokarmowego;</p> <p>W28. wymienia objawy podmiotowe i przedmiotowe schorzeń przewodu pokarmowego;</p> <p>W29. omawia postępowanie w przypadku poszczególnych schorzeń i zaburzeń przewodu pokarmowego;</p> <p>W30. wymienia niebezpieczne dla życia objawy niedoboru lub nadmiaru elektrolitów;</p> <p>W31. wyjaśnia patomechanizm kwasicy/zasadowicy;</p> <p>W32. charakteryzuje stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób endokrynologicznych;</p> <p>W33. wyjaśnia patomechanizm schorzeń neurologicznych;</p> <p>W34. omawia ocenę stanu świadomości pacjenta za pomocą skali GCS;</p> <p>W35. różnicuje objawy schorzeń układu nerwowego;</p>

	<p>W36. wyjaśnia patomechanizm zagrożeń w ginekologii i położnictwie;</p> <p>W37. omawia postępowanie z noworodkiem w warunkach porodu pozaszpitalnego;</p> <p>W38. omawia najczęściej występujące urazy u kobiet w ciąży i postępowanie ratownicze w ZRM oraz SOR;</p> <p>W39. różnicuje choroby i zaburzenia psychiczne;</p> <p>W40. wymienia typowe objawy występujące u osób z jadłowstrętem i żarłocznością psychiczną;</p> <p>W41. omawia metody postępowania z chorym psychicznie podczas badania oraz w czasie udzielania pomocy;</p> <p>W42. charakteryzuje objawy zatruc;</p> <p>W43. omawia sposób postępowania przy zatruciach wziewnych, pokarmowych, skażeniu skóry i błon śluzowych;</p> <p>W44. omawia powikłania i leczenie oparzeń termicznych, chemicznych, elektrycznych;</p> <p>W45. wyjaśnia sytuacje, które mogą wskazywać na inhalacje dymu, uszkodzenia górnych dróg oddechowych;</p> <p>W46. omawia standardowe wyposażenie jednostek ratownictwa medycznego w leki oraz sprzęt medyczny i techniczny;</p> <p>W47. omawia zasady wykorzystania dostępnych zasobów sprzętowych i materiałów medycznych w działaniach ratunkowych;</p> <p>W48. charakteryzuje metody i sprzęt do diagnostyki stosowany w szpitalnym oddziale ratunkowym;</p> <p>W49. omawia ocenę ciężkości urazów przy użyciu skal stosowanych w medycynie ratunkowej;</p> <p>W50. zna poprawną kolejność szybkiej oceny chorego i wstępne leczenie chorych z mnogimi obrażeniami ciała;</p> <p>W51. wymienia kryteria uznania stanu poszkodowanego za krytyczny;</p> <p>W52. wyjaśnia patomechanizm obrażeń czaszkowo-mózgowych;</p> <p>W53. wyjaśnia różnicę między pierwotnym i wtórnym uszkodzeniem mózgu;</p> <p>W54. omawia badanie chorego po urazie czaszkowo-mózgowym;</p> <p>W55. omawia postępowanie z chorym po urazie czaszkowo-mózgowym;</p> <p>W56. omawia mechanizmy obrażeń kręgosłupa i rdzenia kręgowego;</p> <p>W57. omawia zasady unieruchomienia kręgosłupa szyjnego;</p> <p>W58. wymienia objawy obrażeń klatki piersiowej;</p> <p>W59. wyjaśnia patofizjologię i postępowanie w przypadku odmy otwartej;</p> <p>W60. wymienia etapy oceny i wstępnego leczenia chorych po urazie;</p> <p>W61. zna zasady wstępnej oceny chorego i jej związek z szybkim badaniem urazowym oraz badaniem miejscowym chorego po urazie;</p>
--	--

	<p>W62. wymienia przypadki, w których można przerwać wstępną ocenę chorego;</p> <p>W63. wymienia stany bezpośredniego zagrożenia życia chorych po urazie w zależności od lokalizacji siły i charakteru urazu oraz omawia metody postępowania z nimi;</p> <p>W64. omawia, na czym polega powtórne badanie urazowe i dalsze badanie;</p> <p>W65. wymienia wskazania do natychmiastowej interwencji terapeutycznej w miejscu zdarzenia i natychmiastowego transportu;</p> <p>W66. wyjaśnia objawy i postępowanie w sytuacji wiotkiej klatki piersiowej;</p> <p>W67. opisuje objawy tamponady osierdzia;</p> <p>W68. omawia postępowanie z chorym po urazie klatki piersiowej;</p> <p>W69. wyjaśnia patomechanizm urazów brzucha;</p> <p>W70. różnicuje konsekwencje urazów tępych i przenikających brzucha;</p> <p>W71. omawia postępowanie z poszkodowanym po urazie jamy brzusznej z objawami wytrzewienia w miejscu zdarzenia i w SOR;</p> <p>W72. omawia główne mechanizmy, objawy i powikłania obrażeń kończyn;</p> <p>W73. omawia medyczne czynności ratunkowe w urazach w okresie przedszpitalnym;</p> <p>W74. omawia metody i techniki anestezji, analgezji i sedacji w stanach zagrożenia życia i zdrowia mające zastosowanie w medycynie ratunkowej;</p> <p>W75. omawia zasady wykonywania defibrylacji elektrycznej oraz innych zabiegów elektroterapii (kardiowersja elektryczna, elektrostymulacja);</p> <p>W76. podaje różnicę w technice defibrylacji u dorosłych;</p> <p>W77. określa wskazania, przeciwwskazania, drogi podawania i środki ostrożności w prowadzeniu farmakoterapii stanów zagrożenia życia i zdrowia;</p> <p>W78. omawia zasady stosowania leków w zatrzymaniu krążenia;</p> <p>W79. wymienia płyny infuzyjne stosowane w stanach zagrożenia życia i zasady ich podawania;</p> <p>W80. wymienia sytuacje zagrożenia życia i zdrowia wymagające zastosowania przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych;</p> <p>W81. wymienia objawy powikłań poprzetoczeniowych i sposoby reagowania w przypadku ich wystąpienia;</p> <p>W82. przedstawia zasady transportu pacjentów w stanie zagrożenia życia;</p> <p>W83. wymienia procedury, realizowane podczas transportu poszkodowanego z miejsca zdarzenia do SOR/IP;</p>
--	--

	<p>W84. omawia zasady łączności ze szpitalem i przekazanie informacji o pacjencie;</p> <p>W85. przedstawia zasady przekazania pacjenta przez ZRM i przyjęcia przez zespół SOR/IP;</p> <p>W86. wymienia choroby wirusowe, na które narażeni są pracownicy jednostek ratownictwa medycznego;</p> <p>W87. określa grupy dużego ryzyka nosicielstwa WZW typu B, C i HIV;</p> <p>W88. omawia objawy gruźlicy i postępowanie po narażeniu na kontakt z osobą podejrzaną o gruźlicę;</p> <p>W89. opisuje środki ostrożności podejmowane celem uniknięcia narażenia na kontakt z krwią i płynami ustrojowymi;</p> <p>W90. opisuje postępowanie poekspozycyjne w sytuacji przypadkowego kontaktu z krwią i płynami ustrojowymi.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U15. rozpoznawać i określać cele działań pielęgniarskich w wybranych stanach zagrożenia życia pochodzenia sercowego;</p> <p>U16. organizować pracę i monitorować stan chorego w stanie zagrożenia życia pochodzenia kardiologicznego metodami bezprzyrządowymi oraz za pomocą aparatury;</p> <p>U17. stosować procedury postępowania pielęgniarskiego w wybranych stanach kardiologicznych: wstrząsu kardiogenego, obrzęku płuc;</p> <p>U18. przygotować pacjenta do procedury kardiowersji elektrycznej i sprawować opiekę po wykonanym zabiegu;</p> <p>U19. wykonać defibrylację elektryczną manualną i zautomatyzowaną;</p> <p>U20. przygotować pacjenta do zabiegu czasowej stymulacji serca;</p> <p>U21. ocenić funkcję układu oddechowego pacjenta pod kątem zaburzeń oddychania i niewydolności oddechowej;</p> <p>U22. rozpoznać stany zagrożenia życia pochodzenia oddechowego: niedrożność dróg oddechowych, astmę oskrzelową, niekardiogeny obrzęk płuc, zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, zator tętnicy płucnej, odmę opłucnową i podejmować adekwatne działania terapeutyczne;</p> <p>U23. rozpoznać i wdrażać sposoby postępowania terapeutycznego w krwawieniach z przewodu pokarmowego;</p> <p>U24. rozpoznać ostre stany zapalne wymagające szybkiej interwencji chirurgicznej;</p> <p>U25. realizować zasady postępowania w ostrych stanach zapalnych wymagających szybkiej interwencji chirurgicznej;</p> <p>U26. wdrażać zasady postępowania krwawieniu z przewodu pokarmowego;</p> <p>U27. rozpoznać zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej oraz wodno-elektrolitowej na podstawie obserwacji chorego, badania przedmiotowego oraz dostępnych badań diagnostycznych;</p>
--	---

	<p>U28. rozpoznać takie stany jak śpiączka hipoglikemiczna, hiperglikemiczna, osmotyczna, mleczanowa i podejmuje działania adekwatne do rozpoznania;</p> <p>U29. posługiwać się skalami: Glasgow/AVPU;</p> <p>U30. podejmować adekwatne działania wobec chorego w przypadku omdlenia w miejscu zdarzenia;</p> <p>U31. rozpoznać stany zagrożenia w przebiegu nagłych schorzeń neurologicznych;</p> <p>U32. stosować obowiązujące wytyczne postępowania w niedokrwiennym udarze mózgu, krwawieniu podpajęczynówkowym i krwawieniu śródmózgowym na miejscu zdarzenia/w czasie transportu/w SOR;</p> <p>U33. ocenić sytuację położniczą ciężarnej/rodzącej/położnicy/novorodka na podstawie badania podmiotowego i przedmiotowego;</p> <p>U34. planować postępowanie w odniesieniu do ciężarnej/rodzącej/położnicy/novorodka w sytuacjach nagłych zagrażających życiu;</p> <p>U35. odebrać poród w warunkach pozaszpitalnych;</p> <p>U36. wykonać zabiegi okołoporodowe u świeżorodka;</p> <p>U37. ocenić stan noworodka przy użyciu obowiązujących skal (np. APGAR);</p> <p>U38. rozpoznać zaburzenia psychiczne ze szczególnym uwzględnieniem stanów zagrażających życiu pacjenta;</p> <p>U39. stosować obowiązujące algorytmy postępowania wobec pacjenta pobudzonego i agresywnego;</p> <p>U40. wnioskować na podstawie obrażeń i objawów o stanie poszkodowanego z urazem kręgosłupa;</p> <p>U41. różnicować objawy uszkodzenia rdzenia i kręgosłupa w zależności od wysokości uszkodzenia i dobrać technikę unieruchomienia, przenoszenia i transportu odpowiednią do wysokości uszkodzenia;</p> <p>U42. nadać priorytet obrażeniom kończyn w świetle zagrożeń życia;</p> <p>U43. ocenić szacunkową utratę krwi w zależności od lokalizacji złamania, stanu ogólnego, chorób współistniejących oraz przyjmowanych leków;</p> <p>U44. określić podstawowe rodzaje oparzeń na podstawie obserwacji;</p> <p>U45. ocenić ciężkość oparzeń u osób w różnym wieku, korzystając z różnych metod: reguły dziewiątek, karty Lund-Browdera lub reguły dłoni;</p> <p>U46. identyfikować pacjentów wymagających leczenia w centrum oparzeniowym;</p> <p>U47. różnicować objawy odmrożeń od hipotermii, ocenić stopnie, rozpoznać powikłania;</p> <p>U48. przygotować pacjenta do konsultacji i diagnostycznych badań specjalistycznych;</p>
--	--

	<p>U49. sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie i po badaniach diagnostycznych wykorzystywanych w ratownictwie medycznym;</p> <p>U50. przygotować sprzęt i wykonać bezprzyrządowe oraz przyrządowe zabiegi w obrębie dróg oddechowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. odessanie wydzieliny z górnych dróg oddechowych, b. założenie rurki ustno-gardłowej i nosowo-gardłowej, c. zastosowanie maski z workiem samorozprężalnym, d. udrożnienie dróg oddechowych za pomocą sprzętu do nadgłośniowego zabezpieczania drożności dróg oddechowych, e. przygotowanie zestawu do intubacji z uwzględnieniem zestawu do „trudnej intubacji”, f. założenie rurki intubacyjnej, g. sprawdzenie położenia rurki intubacyjnej z zastosowaniem metod badania fizykalnego oraz z użyciem kapnometru, kapnografu, h. prowadzenie wentylacji zastępczej przy użyciu worka samorozprężalnego i respiratora, i. zastosowanie nieinwazyjnych metod wentylacji zastępczej; <p>U51. wykonać rękoczyn Sellicka w profilaktyce zachłyśnięcia oraz asystować do procedury szybkiej intubacji – RSI w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;</p> <p>U52. stosować różne metody tlenoterapii;</p> <p>U53. przygotować sprzęt i wykonać:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. zgłębnikowanie żołądka w celu odbarczenia, b. płukanie żołądka u osoby przytomnej i nieprzytomnej; <p>U54. założyć dostęp obwodowy z uwzględnieniem żyły szyjnej zewnętrznej;</p> <p>U55. asystować przy zakładaniu wkłucia centralnego;</p> <p>U56. obsługiwać pompę infuzyjną;</p> <p>U57. dokonać oceny stanu świadomości pacjenta z wykorzystaniem skali GCS oraz oceny reakcji źrenic na światło;</p> <p>U58. dokonać pomiaru tętna, ciśnienia tętniczego, diurezy godzinowej, temperatury, ośrodkowego ciśnienia żylnego i interpretować uzyskane wyniki;</p> <p>U59. podać krew i preparaty krwi zgodnie z obowiązującą procedurą;</p> <p>U60. rozpoznać powikłania poprzetoczeniowe;</p> <p>U61. przygotować pacjenta w stanie zagrożenia życia do transportu;</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U62. dokonać oceny stanu pacjenta w czasie transportu;</p> <p>U63. posługiwać się dokumentacją medyczną pacjenta w jednostkach systemu ratownictwa medycznego w Polsce;</p> <p>U64. stosować procedury zapobiegania szerezeniu się zakażeń.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K1. przestrzega tajemnicy zawodowej;</p> <p>K4. podejmuje decyzje w zakresie oceny stanu pacjenta;</p> <p>K5. współpracuje z zespołem ratunkowym w zakresie prowadzenia działań diagnostycznych i terapeutycznych;</p> <p>K6. akceptuje obowiązujące standardy opieki;</p> <p>K7. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;</p> <p>K8. przestrzega praw pacjenta.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają stopień naukowy co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa; 2. posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki; 3. posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny ratunkowej, anestezyjologii i intensywnej terapii; 4. posiadają inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa kardiologicznego, chirurgicznego, psychiatrycznego, zachowawczego, – tytuł magistra położnictwa/pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego, ginekologiczno-położniczego.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 70 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 30 godz.</p> <p>Staż – 105 godz.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

<p>Nakład pracy uczestnika kursu</p>	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe) 205 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 70 godz. • ćwiczenia – 30 godz. • staż – 105 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 85 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 30 godz. • przygotowanie do zajęć stażowych – 25 godz. • opanowanie materiału niezbędnego do zaliczenia modułu – 30 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 290 godz.</p>
<p>Stosowane metody dydaktyczne</p>	<p>Wykład informacyjny, problemowy, dyskusja dydaktyczna, pokaz, zajęcia w grupach, warsztaty, analiza przypadku, ćwiczenia na fantomach, debriefing.</p>
<p>Stosowane środki dydaktyczne</p>	<p>Prezentacja multimedialna, materiały demonstracyjne, zestaw do intubacji, fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych dla osób dorosłych, worek samorozprężalny z zastawką i maską twarzową, rezerwuarem tlenu, laryngoskop z kompletem łyżek, zestaw do mocowania rurki intubacyjnej, rurki ustno-gardłowe, intubacyjne, sprzęt do alternatywnego udrożnienia dróg oddechowych (maska krtaniowa, rurka krtaniowa, dla osób dorosłych i dzieci), prowadnica, kołnierz do stabilizacji kręgosłupa szyjnego, deska ortopedyczna, stetoskop, strzykawki, pulsoksymetr, opatrunki hemostatyczne, opatrunki uciskowe, opaski uciskowe, zestaw położniczy jednorazowy.</p>
<p>Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu</p>	<p>Test jednokrotnego wyboru. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Samoocena. Sprawdzian praktyczny na ćwiczeniach i stażu wykonanie świadczeń przewidzianych w realizacji stażu.</p>
<p>Warunki zaliczenia modułu</p>	<p>Uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Zaliczenie świadczeń przewidzianych na ćwiczenia i stażu.</p>

Treści modułu kształcenia	<p>1. Nagłe zagrożenia w schorzeniach sercowo-naczyniowych (wykład 7 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ból w klatce piersiowej. 1.2. Omdlenia. 1.3. Ostre zespoły wieńcowe i niestabilna choroba wieńcowa. 1.4. Zawał mięśnia sercowego z uniesieniem odcinka ST. 1.5. Zawał mięśnia sercowego bez uniesienia odcinka ST. 1.6. Komorowe zaburzenia rytmu serca. 1.7. Nadkomorowe zaburzenia rytmu serca. 1.8. Zaburzenia przewodnictwa. 1.9. Zastoinowa niewydolność serca i obrzęk płuc. 1.10. Wstrząs kardiogeny. 1.11. Stany nagłe nadciśnienia tętniczego. 1.12. Stany nagłe u chorego ze wszczepionym kardiowerterem-defibrylatorem lub stymulatorem serca. <p>2. Nagłe zagrożenia w schorzeniach układu oddechowego (wykład 7 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Ostra niewydolność oddechowa. 2.2. Zaostrzenie astmy oskrzelowej. 2.3. Zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. 2.4. Niekardiogeny obrzęk płuc. 2.5. Krwioplucie. 2.6. Ostra zatorowość płucna. 2.7. Zaostrzenie ostrej niewydolności oddechowej (ARDS) i ostre uszkodzenie płuc (ALI). 2.8. Płyn w jamie opłucnej. 2.9. Zapalenie płuc. 2.10. Odma opłucnowa. <p>3. Nagłe zagrożenia w schorzeniach przewodu pokarmowego (wykład 4 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Ból brzucha. 3.2. Ostre krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego. 3.3. Pęknięcie przełyku. 3.4. Ostra biegunka.
---------------------------	--

	<p>3.5. Ostra żółtaczką.</p> <p>3.6. Wodobrzusze.</p> <p>3.7. Ostra niewydolność wątroby.</p> <p>3.8. Alkoholowe zapalenie wątroby.</p> <p>3.9. Ostre zapalenie otrzewnej.</p> <p>3.10. Choroby dróg żółciowych i zapalenie trzustki.</p> <p>3.11. Ostra niewydolność nerek.</p> <p>4. Nagłe zagrożenia w zaburzeniach metabolicznych i endokrywnych (wykład 4 godz.)</p> <p>4.1. Hipoglikemia i stany hiperglikemii.</p> <p>4.2. Kwasica ketonowa w cukrzycy.</p> <p>4.3. Nieketonowa śpiączka hiperosmolarna.</p> <p>4.4. Kwasica mleczanowa.</p> <p>4.5. Zaburzenia gospodarki sodowej.</p> <p>4.6. Zaburzenia gospodarki potasowej.</p> <p>4.7. Zaburzenia gospodarki wapniowej.</p> <p>4.8. Zaburzenia gospodarki magnezowej.</p> <p>4.9. Zaburzenia równowagi kwasowo-zasadowej.</p> <p>4.10. Niewydolność nadnerczy i przełom nadnerczowy.</p> <p>4.11. Stany nagłe związane z gruczołem tarczowym.</p> <p>5. Nagłe zagrożenia w schorzeniach neurologicznych (wykład 6 godz.)</p> <p>5.1. Badanie stanu neurologicznego w stanach ostrych.</p> <p>5.2. Bóle i zawroty głowy.</p> <p>5.3. Zaburzenia świadomości i śpiączka.</p> <p>5.4. Udar krwotoczny i niedokrwienny mózgu.</p> <p>5.5. Incydent przemijającego niedokrwienia mózgu.</p> <p>5.6. Krwotok podpajęczynówkowy.</p> <p>5.7. Bakteryjne zapalenie opon mózgowych.</p> <p>5.8. Zapalenie mózgu.</p> <p>5.9. Ucisk rdzenia kręgowego.</p>
--	---

	<p>5.10. Padaczka, stan padaczkowy napadów uogólnionych z drgawkami.</p> <p>5.11. Obrzęk mózgu.</p> <p>6. Nagłe zagrożenia ginekologiczne i położnicze (wykład 5 godz., ćwiczenia 5 godz.)</p> <p>6.1. Bóle w obrębie miednicy.</p> <p>6.2. Ciąża pozamaciczna.</p> <p>6.3. Pęknięcie macicy.</p> <p>6.4. Krwawienie z dróg rodnych w okresie ciąży.</p> <p>6.5. Nadciśnienie tętnicze w okresie ciąży.</p> <p>6.6. Poród w warunkach pozaszpitalnych.</p> <p>6.7. Powikłania w czasie porodu.</p> <p>6.8. Nieprawidłowe krwawienie z dróg rodnych u pacjentek niebędących w ciąży.</p> <p>6.9. Urazy krocza.</p> <p>6.10. Wstrząs położniczy.</p> <p>6.11. Przestępstwa na tle seksualnym.</p> <p>7. Stany zagrożenia życia w geriatricii (wykład 2 godz.)</p> <p>7.1. Zmiany anatomiczne i fizjologiczne w wieku starczym.</p> <p>7.2. Najczęstsze stany zagrożenia życia u chorych geriatricznych – odrębności postępowania diagnostyczno-terapeutycznego.</p> <p>8. Nagłe zagrożenia psychiczne (wykład 3 godz.)</p> <p>8.1. Psychozy w organicznych chorobach mózgu.</p> <p>8.2. Jadłowstręt psychiczny i żarłoczość psychiczna.</p> <p>8.3. Zaburzenia dysocjacyjne.</p> <p>8.4. Zaburzenia lękowe z napadami lęku i napady paniki.</p> <p>8.5. Depresja i samobójstwa.</p> <p>8.6. Zespół stresu pourazowego.</p> <p>8.7. Ustawa o środkach przymusu bezpośredniego.</p> <p>9. Nagłe zagrożenia toksyczne i środowiskowe (wykład 8 godz., ćwiczenia 3 godz.)</p> <p>9.1. Ostre zatrucia objawy, konsekwencje narządowe, postępowanie ratunkowe w zatruciach:</p> <p>9.1.1. popularne leki przeciwgorączkowe i przeciwbólowe;</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> 9.1.2. substancje uzależniające; 9.1.3. toksyczne alkohole; 9.1.4. substancje o działaniu cholinolitycznym; 9.1.5. preparaty chemiczne; 9.1.6. połknięcie substancji żrących; 9.1.7. tlenek węgla; 9.1.8. zatrucie jadem kielbasianym; 9.1.9. broń biologiczna. <p>9.2. Nagłe zagrożenia środowiskowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> 9.2.1. oparzenia: termiczne, elektryczne, chemiczne skóry i błon śluzowych, ocena rozległości, głębokości i ciężkości zmian oparzeniowych, postępowanie doraźne, leczenie; 9.2.2. odmrożenia: stopnie, czynniki ryzyka odmrożeń, pomoc doraźna, leczenie; 9.2.3. hipotermia: rodzaje hipotermii, odrębności postępowania, pomoc przedszpitalna, intensywne leczenie; 9.2.4. utonięcia: rodzaje, mechanizm tonięcia w wodzie słodkiej, słonej, objawy towarzyszące, postępowanie doraźne, intensywne leczenie; 9.2.5. porażenie prądem, piorunem: objawy, patofizjologia, postępowanie doraźne, intensywne leczenie; 9.2.6. ukąszenie, użądlenie, pogryzienie: objawy, reakcja anafilaktyczna, leczenie, profilaktyka zakażeń ran (tężec, wścieklizna), surowice i szczepionki w ukąszeniach, użądleniach. <p>10. Nagłe zagrożenia okoLOURAZOWE (wykład 8 godz., ćwiczenia 6 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> 10.1. Urazy wielonarządowe: <ul style="list-style-type: none"> 10.1.1. patofizjologia; 10.1.2. ocena wstępna; 10.1.3. diagnostyka obrazowa urazów (TK, RTG, USG); 10.1.4. charakter i mechanizm urazów; 10.1.5. ocena ciężkości urazów (Trauma Score); 10.1.6. zadania zespołu urazowego. 10.2. Urazy czaszkowo-mózgowe:
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> 10.2.1. patofizjologia urazowego uszkodzenia mózgu (różnicowanie pierwotnego i wtórnego uszkodzenia mózgu); 10.2.2. badanie pacjenta po urazie czaszkowo-mózgowym; 10.2.3. postępowanie w zranieniach skóry głowy, złamaniach czaszki, obrażeniach mózgu (wstrząśnienia, stłuczenia, krwawienie wewnątrzczaszkowe); 10.2.4. pozycja do transportu, monitorowanie objawów życiowych, leki. 10.3. Urazy kręgosłupa i rdzenia kręgowego: <ul style="list-style-type: none"> 10.3.1. mechanizm urazów; 10.3.2. pierwotne i wtórne uszkodzenia neurologiczne; 10.3.3. ocena wstępna i leczenie doraźne; 10.3.4. diagnostyka i leczenie definitywne; 10.3.5. wstrząs neurogeny; 10.3.6. postępowanie z chorym po urazie kręgosłupa. 10.4. Urazy klatki piersiowej: <ul style="list-style-type: none"> 10.4.1. objawy podmiotowe obrażeń klatki piersiowej; 10.4.2. stany pourazowe obrażeń klatki piersiowej (objawy odmy otwartej, prężnej, objawy tamponady osierdza); 10.4.3. wskazanie do obarczenia odmy; 10.4.4. krwiak opłucnej – postępowanie; 10.4.5. klatka cepowata – postępowanie, postępowanie w urazach; 10.4.6. przygotowanie do transportu; 10.4.7. intensywne leczenie. 10.5. Urazy jamy brzusznej: <ul style="list-style-type: none"> 10.5.1. obrażenia powierzchowne i głębokie; 10.5.2. powikłania; 10.5.3. objawy; 10.5.4. zasady postępowania w wytrzeźwieniu i z ciałem obcym; 10.5.5. zaawansowane zabiegi ratownicze w urazach brzucha. 10.6. Urazy kostno-stawowe:
--	--

	<p>10.6.1. złamania, zwichnięcia, skręcenia i naciągnięcia;</p> <p>10.6.2. amputacje;</p> <p>10.6.3. otwarte rany;</p> <p>10.6.4. obrażenia naczyń i nerwów;</p> <p>10.6.5. ciała obce w tkankach;</p> <p>10.6.6. zespół ciasnoty przedziałów powięziowych – mechanizm urazów;</p> <p>10.6.7. wstępna ocena urazu;</p> <p>10.6.8. postępowanie doraźne w urazach kostno-stawowych;</p> <p>10.6.9. zabezpieczenie na czas transportu;</p> <p>10.6.10. leczenie urazów.</p> <p>11. Sprzęt stosowany w jednostkach ratownictwa medycznego (wykład 2 godz.)</p> <p>11.1. Rodzaje sprzętu stosowanego w jednostkach ratownictwa medycznego.</p> <p>11.2. Standard wyposażenia karetki S, P i zasady użytkowania.</p> <p>11.3. Konserwacja sprzętu używanego w karetkach</p> <p>12. Zabiegi i czynności ratunkowe – cel, wskazania, powikłania, zasady wykonywania, rola pielęgniarki/pielęgniarsza (wykład 5 godz., ćwiczenia 12 godz.)</p> <p>12.1. Zabiegi stosowane w obrębie układu oddechowego:</p> <p>12.1.1. udrożnianie dróg oddechowych bezprzyrządowe i przyrządowe;</p> <p>12.1.2. zakładanie rurki ustno-gardłowej;</p> <p>12.1.3. manewr Sellicka;</p> <p>12.1.4. udrażnianie dróg oddechowych za pomocą rurek krtaniowych (LT), masek krtaniowych (LMA);</p> <p>12.1.5. intubacja dotchawicza przez usta, nos, u dorosłego, u osoby z założonym kołnierzem, w trudnych drogach oddechowych, szybka intubacja (RSI);</p> <p>12.1.6. wentylacja mechaniczna przy użyciu worka samorozprężalnego i respiratora;</p> <p>12.1.7. toaleta dróg oddechowych;</p> <p>12.1.8. tlenoterapia w reanimacji.</p> <p>12.2. Zabiegi stosowane w obrębie klatki piersiowej:</p> <p>12.2.1. nakłucie worka osierdziowego.</p> <p>12.2.2. nakłucie i drenaż opłucnej.</p>
--	--

	<p>12.2.3. zaopatrzenie odmy otwartej.</p> <p>12.3. Zabiegi stosowane w obrębie układu pokarmowego:</p> <p>12.3.1. zakładanie sondy żołądkowej.</p> <p>12.3.2. zakładanie sondy Sengstakena i Blakemore'a;</p> <p>12.3.3. płukanie żołądka.</p> <p>12.4. Zabiegi stosowane w obrębie układu moczowego:</p> <p>12.4.1. zakładanie cewnika do pęcherza moczowego;</p> <p>12.4.2. płukanie pęcherza moczowego.</p> <p>12.5. Kaniulacja żył centralnych i obwodowych: Podawanie leków za pomocą pompy infuzyjnej.</p> <p>12.6. Monitorowanie funkcji i parametrów życiowych:</p> <p>12.6.1. stanu świadomości (skala GSC, ocena źrenic);</p> <p>12.6.2. pracy serca (tętno, ciśnienie tętnicze krwi, EKG);</p> <p>12.6.3. oddychania (pulsoksymetria, kapnometria, kapnografia);</p> <p>12.6.4. diurezy (godzinowa zbiórka moczu, bilans płynów, ocena wyglądu moczu);</p> <p>12.6.5. temperatury obwodowej i centralnej;</p> <p>12.6.6. OCŻ (interpretacja pomiaru).</p> <p>12.7. Anestezja, analgezja i sedacja w stanach zagrożenia życia i zdrowia:</p> <p>12.7.1. metody: farmakologiczne (ogólne i miejscowe) i niefarmakologiczne (psychoterapia, relaksacja);</p> <p>12.7.2. techniki: wstrzyknięcie dożylnie, za pomocą pompy infuzyjnej, podskórne, plastry, wziewna, blokady.</p> <p>12.8. Specyfika przygotowania pacjenta w stanie zagrożenia życia i zdrowia do znieczulenia oraz operacji:</p> <p>12.8.1. wywiad anestezjologiczny;</p> <p>12.8.2. określenie wydolności podstawowych funkcji życiowych;</p> <p>12.8.3. problem zgody na zabieg;</p> <p>12.8.4. współpraca specjalistów w urazach wielonarządowych;</p> <p>12.8.5. powikłania zabiegów wykonywanych w trybie nagłym.</p> <p>12.9. Defibrylacja, kardiowersja, elektrostymulacja – wskazania, zasady prowadzenia, technika wykonania.</p>
--	---

	<p>13. Farmakoterapia w stanach zagrożenia życia i zdrowia (wykład 5 godz.)</p> <p>13.1. Leki stosowane w stanach nagłych: wykaz leków i płynów infuzyjnych (leki stosowane w nagłym zatrzymaniu krążenia, leki antyarytmiczne stosowane w stanach zagrażających zatrzymaniem krążenia, anestetyki dożylnie, leki przeciwdrgawkowe, leki zwiotczające mięśnie, koloidy, krystaloidy, leki przeciwbólowe):</p> <p>13.1.1. działanie terapeutyczne, uboczne;</p> <p>13.1.2. powikłania, interakcje;</p> <p>13.1.3. dawkowanie;</p> <p>13.1.4. zasady przechowywania;</p> <p>13.1.5. drogi i zasady podawania;</p> <p>13.1.6. przygotowanie.</p> <p>13.2. Płyny infuzyjne stosowane w stanach zagrożenia życia i zdrowia:</p> <p>13.2.1. rodzaje płynów;</p> <p>13.2.2. wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania płynów infuzyjnych;</p> <p>13.2.3. szybkość przetaczania płynów w wybranych stanach;</p> <p>13.2.4. działania uboczne płynoterapii.</p> <p>13.3. Przetaczanie krwi i preparatów krwiopochodnych i krwiozastępczych:</p> <p>13.3.1. badania serologiczne (sposób pobierania, przechowywania i transportu materiału);</p> <p>13.3.2. sytuacje zagrożenia życia i zdrowia wymagające zastosowania przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych;</p> <p>13.3.3. wytyczne do wykonania transfuzji krwi i preparatów krwiopochodnych oraz płynów infuzyjnych zgodnie z obowiązującymi zasadami;</p> <p>13.3.4. wczesne rozpoznawanie i reagowanie na wystąpienie reakcji poprzetoczeniowych.</p> <p>14. Transport poszkodowanych i ofiar nagłych zdarzeń (wykład 1 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p> <p>14.1.1. stabilizacja podstawowych parametrów życiowych;</p> <p>14.1.2. kontynuacja czynności ratunkowych zapoczątkowanych na miejscu zdarzenia i monitorowanie stanu pacjenta;</p> <p>14.1.3. zawiadomienie oddziału ratunkowego o liczbie poszkodowanych i przekazanie pacjentów wraz z kartą udzielonej pomocy.</p>
--	--

	<p>15. Dokumentacja medyczna właściwa dla jednostek ratownictwa medycznego (wykład 1 godz., ćwiczenia 2 godz.) karta wyjazdowa, karta medycznych czynności ratunkowych, zlecenie na transport, książka wyjazdowa, karta informacyjna, książki rozchodu narkotyków, leków psychotropowych, raport pielęgniarstwa.</p> <p>16. Profilaktyka zakażeń w jednostkach ratownictwa medycznego (wykład 2 godz.)</p> <p>16.1. Postępowanie z pacjentem z zakażeniem ostrym, sepsą, wstrząsem septycznym.</p> <p>16.2. Przyczyny zakażeń (WZW typu B, C; HIV; gruźlica).</p> <p>16.3. Grupy dużego ryzyka nosicielstwa wieloopornych szczepów bakteryjnych oraz wirusów: WZW typu B, C oraz HIV.</p> <p>16.4. Zapobieganie transmisji zakażeń.</p> <p>16.5. Gruźlica – objawy choroby, postępowanie po narażeniu na kontakt z osobą podejrzaną o gruźlicę.</p> <p>16.6. Ochrona osobista podczas kontaktu z chorym.</p> <p>16.7. Postępowanie z przedmiotami skażonymi krwią lub płynami ustrojowymi.</p> <p>16.8. Zasady postępowania po przypadkowym narażeniu na kontakt z krwią lub płynami ustrojowymi.</p> <p>16.9. Rola jednostek systemu ratownictwa medycznego w przypadku podejrzenia szczególnie niebezpiecznych zakażeń oraz w czasie epidemii.</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Campbell J.E. (red.): <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach</i>. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009 2. Pines J.M., Everett W.W.: <i>Medycyna ratunkowa. Evidence-Based Medicine</i>, wyd. 1 pol., Jakubaszko J. (red.). Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2012 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M. (red.): <i>Pielęgniarstwo ratunkowe</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 4. Flake F., Runggaldier K.: <i>Ratownictwo medyczne. Procedury od A do Z</i>. Maślanka M.(red.) Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012 5. Lejeune D.A., Platt T.E., Stoy W.A.: <i>Ratownik medyczny</i>, 1 wyd. pol., Jakubaszko J. (red.). Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Woollard M., Hinshaw K., Simpson H.: <i>Stany nagłe w położnictwie. Dziedzina: Medycyna ratunkowa, Położnictwo i ginekologia</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011 7. Sprigings D., Chambers J.B.: <i>Stany nagłe w medycynie</i>. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2012 8. Hryniewiecki T. (red.): <i>Stany nagłe</i>, wyd. 2. Wyd. Medical Tribune Polska, Warszawa 2011 9. Andres J. (red.): <i>Techniki i metody zabezpieczania dróg oddechowych – Atlas</i>. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2011 10. Andres J. (red.): <i>Wytuczne resuscytacji 2010</i>. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gaszyński W.: <i>Intensywna terapia i wybrane zagadnienia medycyny ratunkowej. Repetytorium</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008 2. Keim S.M.: <i>Medycyna ratunkowa na dyżurze</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 3. Klukowski K.: <i>Medycyna wypadków w transporcie</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005 4. Wellens Hein J.J., Conover M.: <i>EKG w stanach nagłych</i>. Wydawnictwo Urban & Partner. Wrocław 2004r. 5. Jawień A. (red.): <i>Rany i obrażenia. Zaopatrywanie i pielęgnacja w stanach nagłych</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2013 6. Plantz S.H., Wipfler E.J.: <i>Medycyna ratunkowa. Seria Podręczników Medycznych do Egzaminów Testowych (NMS)</i>, wyd. 2 pol., Jakubaszko J. (red.) Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2008 7. Sanders M.J., McKenna K.: <i>RAPID Paramedyk</i>, wyd. 1 pol., Jakubaszko J. (red.). Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2013 8. Aehlert B.: <i>RAPID Zabiegi ratujące życie</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2012
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	<p>Staż 1: Zespół ratownictwa medycznego – 35 godz.</p> <p>Staż 2: Szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego – 35 godz.</p> <p>Staż 3: Blok operacyjny dorosłych – 21 godz.</p> <p>Staż 4: Sala porodowa – 14 godz.</p>

5.3. MODUŁ III

Nazwa modułu	STANY ZAGROŻENIA ŻYCIA I ZDROWIA DZIECI
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie uczestnika kursu do rozpoznania stanów zagrożenia życia i zdrowia dziecka/novorodka oraz podejmowanie medycznych działań ratunkowych.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W91. zna zasady bezprzyrządowego i przyrządowego udrożnienia dróg oddechowych u dzieci i niemowląt;</p> <p>W92. omawia zasady wykonania uciskania klatki piersiowej prowadzonej przez: jednego ratownika, dwóch ratowników u niemowląt i dzieci;</p> <p>W93. zna zasady użycia defibrylatora manualnego i automatycznego defibrylatora zewnętrznego – AED (automated external defibrillator) u dzieci;</p> <p>W94. omawia stany zagrożenia życia i zdrowia dziecka/novorodka;</p> <p>W95. definiuje objawy wstrząsu u dzieci i omawia działania ratunkowe w zależności od jego rodzaju;</p> <p>W96. definiuje stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób zagrażających życiu i zdrowiu dziecka/novorodka;</p> <p>W97. zna zasady oceny stanu pacjenta pediatrycznego po urazie;</p> <p>W98. zna zasady postępowania ratunkowego w urazach u dzieci;</p> <p>W99. definiuje stan nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowany działaniem leków, substancji chemicznych i czynników środowiskowych u dzieci;</p> <p>W100. omawia stan pacjenta pediatrycznego, opierając się na analizie i interpretacji badań diagnostycznych oraz monitorowaniu funkcji i parametrów życiowych dostępnych w warunkach ZRM i SOR/IP;</p> <p>W101. omawia zasady przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych oraz rozpoznaje i potrafi podjąć działania zapobiegające w przypadku pojawienia się pierwszych objawów odczynów poprzetoczeniowych u dzieci;</p> <p>W102. definiuje metody i techniki leczenia przeciwbólowego stosowanego u dzieci z uwzględnieniem postępowania przedszpitalnego i postępowania w SOR;</p> <p>W103. zna zasady organizacji bezpiecznego transportu pacjenta pediatrycznego do oddziałów szpitalnych, jak i do innych placówek;</p> <p>W104. omawia zasady i metody utrzymania normotermii u dzieci.</p>

	<p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U65. udrożnić drogi oddechowe dziecka w sposób bezprzyrządowy i przyrządowy z uwzględnieniem sprzętu do nadgłośniowego zabezpieczania dróg oddechowych;</p> <p>U66. wykonać intubację dziecka w zatrzymaniu krążenia;</p> <p>U67. prowadzić wentylację dziecka za pomocą worka samorozprężalnego z maską twarzową;</p> <p>U68. zapewnić dostęp naczyniowy u pacjenta pediatrycznego w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;</p> <p>U69. podać dziecku leki w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;</p> <p>U70. ocenić funkcje życiowe dziecka w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego schematem ABCDE;</p> <p>U71. rozpoznać rodzaje ran u dzieci oraz dobrać stosowne metody i środki do ich zaopatrzenia;</p> <p>U72. stosować unieruchomienie u dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem urazów kręgosłupa;</p> <p>U73. pobrać i zabezpieczyć materiał do badań diagnostycznych u pacjenta pediatrycznego;</p> <p>U74. podać płyny infuzyjne zgodnie z obowiązującymi zasadami;</p> <p>U75. rozpoznać objawy wstrząsu u dzieci i podjąć działania ratunkowe w zależności od jego rodzaju;</p> <p>U76. rozpoznać stany nagłe występujące w przebiegu ostrych chorób zagrażających życiu i zdrowiu dziecka/novorodka;</p> <p>U77. ocenić stan pacjenta pediatrycznego w urazach;</p> <p>U78. stosować zasady postępowania ratunkowego w urazach u dzieci;</p> <p>U79. rozpoznać stany nagłe spowodowane działaniem leków, substancji chemicznych i czynników środowiskowych u dzieci;</p> <p>U80. ocenić stan zdrowia pacjenta pediatrycznego, opierając się na analizie i interpretacji badań diagnostycznych oraz monitorowaniu funkcji i parametrów życiowych;</p> <p>U81. przetaczać krew i preparaty krwiopochodne oraz rozpoznać i podjąć działania zapobiegające w przypadku pojawienia się pierwszych objawów odczynów poprzetoczeniowych u pacjenta pediatrycznego;</p> <p>U82. przygotować pacjenta pediatrycznego do anestezji, analgezji i sedacji oraz realizować wymienione procedury;</p> <p>U83. różnicować działania ratunkowe w pediatrii z uwzględnieniem wieku dziecka;</p> <p>U84. przygotować i stosować sprzęt i aparaturę będącą na wyposażeniu jednostek ratownictwa medycznego stosowny do wieku pacjenta;</p> <p>U85. stosować się do przepisów BHP, korzystając ze sprzętu, który jest na wyposażeniu jednostek ratownictwa medycznego;</p>
--	---

	<p>U86. współuczestniczyć w zabezpieczeniu i organizowaniu miejsca udzielania pomocy;</p> <p>U87. zabezpieczać osoby znajdujące się w miejscu zagrożenia, wypadku, katastrofy, przeciwdziałać zwiększeniu liczby ofiar;</p> <p>U88. współpracować w działaniach zespołów interdyscyplinarnych w ramach zadań wykonywanych w SOR/centrum urazowym;</p> <p>U89. prowadzić uciśnięcia klatki piersiowej podczas resuscytacji krążeniowo-oddechowej dziecka, zgodnie z aktualnymi wytycznymi;</p> <p>U90. wykonywać defibrylację manualną i półautomatyczną defibrylatorami (AED) dostosowaną do pacjenta pediatrycznego (obliczać wartość energii potrzebnej do wykonania defibrylacji pacjenta pediatrycznego);</p> <p>U91. prowadzić tlenoterapię bierną i czynną dziecka;</p> <p>U92. tamować i zaopatrywać krwotoki i krwawienia u dzieci z uwzględnieniem opasek uciskowych, opatrunków uciskowych i opatrunków hemostatycznych;</p> <p>U93. dobierać sposoby i wykonywać unieruchomienie u dzieci ze szczególnym uwzględnieniem urazów kręgosłupa;</p> <p>U94. pobierać i zabezpieczać materiał do badań diagnostycznych u pacjenta pediatrycznego;</p> <p>U95. podawać leki i płyny infuzyjne pacjentowi pediatrycznemu w stanie zagrożenia życia.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K2. systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową oraz kształtuje umiejętności;</p> <p>K3. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad etyki zawodowej;</p> <p>K4. podejmuje decyzje w zakresie oceny stanu pacjenta;</p> <p>K5. współpracuje z zespołem ratunkowym w zakresie prowadzenia działań diagnostycznych i terapeutycznych;</p> <p>K6. akceptuje obowiązujące standardy opieki;</p> <p>K7. szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece;</p> <p>K8. przestrzega praw pacjenta;</p> <p>K9. przejawia empatię w relacjach z pacjentem i innymi podopiecznymi oraz współpracownikami.</p>
--	--

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają stopień naukowy co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa; 2. posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego, ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki; 3. posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie pediatrii, medycyny ratunkowej, anestezjologii i intensywnej terapii.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 30 godz. Ćwiczenia – 10 godz. Staż – 42 godz.</p>
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe) 82 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 30 godz. • ćwiczenia – 10 godz. • staż – 42 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 85 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie się do ćwiczeń – 25 godz. • przygotowanie do stażu – 20 godz. • opanowanie materiału wymaganego do zaliczenia modułu – 30 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 167 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	<p>Wykład informacyjny, problemowy, pokaz, zajęcia w grupach, ćwiczenia na fantomach, ćwiczenia praktyczne w warunkach symulowanych i naturalnych.</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

Stosowane środki dydaktyczne	Pokaz multimedialny, prezentacja, rzutnik multimedialny, fantomy noworodkowe i niemowlęce do nauki BLS i ALS, pediatryczny sprzęt do prowadzenia zaawansowanych czynności ratunkowych (maski, worek samorozprężalny, zestawy do nadgłośniowego udrażniania dróg oddechowych, rurki ustno-gardłowe, rurki intubacyjne, laryngoskop z łyżkami, defibrylator, kołnierz ortopedyczny, opatrunki hemostatyczne, fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych, kołnierze do stabilizacji kręgosłupa szyjnego, deska ortopedyczna).
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	Test jednokrotnego wyboru. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Samoocena. Sprawdzian praktyczny na ćwiczeniach i stażu, wykonanie świadczeń przewidzianych w realizacji stażu.
Warunki zaliczenia modułu	Uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Zaliczenie świadczeń przewidzianych na ćwiczenia i staż.
Treści modułu kształcenia	<p>1. Resuscytacja noworodka (wykład 2 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ocena stanu noworodka po urodzeniu. 1.2. Zaopatrzenie noworodka w sytuacji porodu w warunkach pozaszpitalnych. 1.3. Resuscytacja noworodka: <ol style="list-style-type: none"> 1.3.1. wskazania do resuscytacji; 1.3.2. ochrona przed oziębieniem; 1.3.3. drożność dróg oddechowych; 1.3.4. uciskanie klatki piersiowej; 1.3.5. leki i płyny stosowane w resuscytacji; 1.3.6. dostęp naczyniowy u noworodka; 1.3.7. opieka poresuscytacyjna. 1.4. Transport noworodka. 1.5. Wczeźniactwo. <p>2. Badanie fizykalne dzieci z uwzględnieniem odrębności anatomiczno-fizjologicznych w poszczególnych grupach wiekowych (wykład 2 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 2.1. Ocena układu nerwowego. 2.2. Ocena układu oddechowego. 2.3. Ocena układu sercowo-naczyniowego. 2.4. Ocena jamy brzusznej i narządów wewnątrzbrzusznych. 2.5. Ocena układu powłokowego ciała. 3. Stany nagłe w chorobach układu oddechowego w pediatrii (wykład 2 godz., ćwiczenia 2 godz.) 3.1. Zapalenie nagłośni. 3.2. Zapalenie krtani. 3.3. Ciało obce w drogach oddechowych. 3.4. Obturacja oskrzeli. 3.5. Astma oskrzelowa. 3.6. Mukowiscydoza. 3.7. Leczenie ostrej niewydolności oddechowej (udrażnianie dróg oddechowych metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi, wentylacja mechaniczna dzieci, tlenoterapia). 4. Stany nagłe w chorobach układu krążenia u dzieci (wykład 2 godz., ćwiczenia 1 godz.) 4.1. Ból w klatce piersiowej, zapalenie mięśnia sercowego. 4.2. Sinicze i niesinicze wady serca. 4.3. Zaburzenia rytmu serca groźne dla życia u dzieci, elektroterapia w zaburzeniach rytmu (defibrylacja, kardiowersja, elektrostymulacja). 4.4. Wstrząs sercopolodny u dzieci. 5. Stany nagłe w chorobach jamy brzusznej dzieci (wykład 2 godz.) 5.1. Nieżyt żołądka i jelit (biegunka, wymioty). 5.2. Odwodnienie. 5.3. Ostry ból brzucha. 5.4. Skręt jądra. 6. Zatrucia u dzieci (wykład 3 godz., ćwiczenia 1 godz.) 6.1. Zatrucie paracetamolem, aspiryną, opioidami, pseudoephedryną. 6.2. Zatrucie alkoholem. 6.3. Tlenek węgla.
--	---

	<p>6.4. Zatrucie grzybami.</p> <p>6.5. Substancje żrące, postępowanie.</p> <p>6.6. Postępowanie na miejscu zdarzenia z substancjami toksycznymi, żrącymi.</p> <p>6.7. Antidotum stosowane w zatruciu niektórymi lekami, substancjami toksycznymi.</p> <p>7. Stany nagłe w chorobach ośrodkowego układu nerwowego (wykład 2 godz.)</p> <p>7.1. Drgawki (gorączkowe, niegorączkowe).</p> <p>7.2. Stan padaczkowy .</p> <p>7.3. Zaburzenia świadomości, omdlenia, śpiączka.</p> <p>7.4. Ból głowy.</p> <p>7.5. Osłabienie siły mięśniowej.</p> <p>8. Wstrząs u dzieci (wykład 2 godz.)</p> <p>8.1. Anafilaktyczny: objawy, postępowanie, leczenie.</p> <p>8.2. Septyczny: objawy, postępowanie, leczenie.</p> <p>8.3. Hipowolemiczny: objawy, postępowanie, leczenie.</p> <p>9. Stany nagłe w chorobach metabolicznych dzieci (wykład 1 godz.)</p> <p>9.1. Zaburzenia metabolizmu glukozy.</p> <p>9.2. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej.</p> <p>9.3. Zaburzenia gospodarki wapniowej.</p> <p>9.4. Nadczynność tarczycy.</p> <p>9.5. Niedoczynność tarczycy.</p> <p>10. Stany nagłe w chorobach zakaźnych dzieci (wykład 2 godz.)</p> <p>10.1. Najczęstsze wirusowe i bakteryjne czynniki etiologiczne zakażeń wieku dziecięcego.</p> <p>10.2. Infekcje ośrodkowego układu nerwowego.</p> <p>10.3. Infekcje układu oddechowego.</p> <p>10.4. Infekcje układu krążenia i zakażenia strumienia krwi.</p> <p>10.5. Infekcje układu pokarmowego.</p> <p>10.6. Infekcje układu moczowego.</p> <p>10.7. Sepsa.</p> <p>10.8. Różnicowanie wysypek wywołanych czynnikami infekcyjnymi.</p>
--	--

	<p>11. Stany nagłe w psychiatrii pacjenta pediatrycznego (wykład 1 godz.)</p> <p>11.1. Anoreksja, bulimia.</p> <p>11.2. Zespół maltretowanego dziecka.</p> <p>11.3. Próby samobójcze.</p> <p>12. Zagrożenia środowiskowe u dzieci (wykład 2 godz., ćwiczenia 1 godz.)</p> <p>12.1. Pogryzienie przez zwierzęta, ludzi.</p> <p>12.2. Oparzenia.</p> <p>12.3. Utonięcia.</p> <p>12.4. Ukąszenia przez owady, pająki, węże.</p> <p>12.5. Porażenie prądem.</p> <p>12.6. Postępowanie z dzieckiem, będącym ofiarą gwałtu.</p> <p>13. Urazy u dzieci (wykład 3 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p> <p>13.1. Wielonarządowe.</p> <p>13.2. Czaszkowo-mózgowe, twarzo-czaszkowe.</p> <p>13.3. Kręgosłupa i rdzenia kręgowego.</p> <p>13.4. Urazy kończyn górnych i dolnych.</p> <p>13.5. Jamy brzusznej.</p> <p>13.6. Klatki piersiowej.</p> <p>13.7. Urazy oczu.</p> <p>13.8. Odrębności postępowania ratunkowego w przypadku dzieci uczestniczących w katastrofach i zdarzeniach masowych.</p> <p>14. Specyfika przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych u dzieci (wykład 1 godz.)</p> <p>14.1. Badania serologiczne wykonywane przed przetoczeniem.</p> <p>14.2. Wskazania i przeciwwskazania do przetoczenia.</p> <p>14.3. Powikłania poprzetoczeniowe.</p> <p>15. Farmakoterapia w stanach zagrożenia życia i zdrowia dzieci (wykład 2 godz.)</p> <p>15.1. Leki stosowane – ALS.</p> <p>15.2. Leczenie przeciwbólowe stosowane u dzieci/novorodków.</p> <p>15.3. Zasady podawania leków, dawki, sposób rozpuszczenia.</p>
--	---

	<p>15.4. Drogi podawania leków i płynów u dzieci.</p> <p>15.5. Płyny infuzyjne – droga podawania, dawki stosowane u pacjenta pediatrycznego.</p> <p>15.6. Interakcje pomiędzy lekami i płynami.</p> <p>16. Omówienie specyfiki sprzętu stosowanego podczas leczenia i monitorowania stanów zagrożenia życia u dzieci w poszczególnych grupach wiekowych (ćwiczenia 1 godz.)</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andres J. (red.): <i>Wytyczne resuscytacji 2010</i>. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2011 2. Müller S., Thöns M.: <i>Stany zagrożenia życia u dzieci</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 3. Jakubaszko J.: <i>Medycyna ratunkowa wieku dziecięcego</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2003 4. King Ch., Heuretig F.M.: <i>Podręczny atlas zabiegów ratunkowych u dzieci</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2003 5. Stopfkuchen H.: <i>Nagle zagrożenia zdrowotne u dzieci. Postępowanie ratunkowe</i>. Wyd. MedPharm Polska, Warszawa 2010 6. Obuchowicz A.: <i>Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 7. Yaster M., Nichols D.G., Schleien C.L., Paidas C.N.: <i>Złota godzina Algorytmy postępowania w stanach nagłych u dzieci</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2013 8. Fąfara I., Twarduś K., Krzeczowska B.: <i>Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stack Ch., Dobbs P.: <i>Podstawy intensywnej terapii dzieci</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014 2. Stopfkuchen H.: <i>Nagle zagrożenia zdrowotne u dzieci. Postępowanie ratunkowe</i>. Wyd. MedPharm Polska, Warszawa 2010 3. Kacprzak-Bergman I., Szenborn L.: <i>Atlas chorób zakaźnych dzieci</i>. Wyd. Urban & Partner, Wrocław 2006 4. Cepuch G., Perek M.: <i>Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012 5. Milanowski A., Kawalec W.: <i>Diagnostyka różnicowa najczęstszych objawów w praktyce pediatrycznej</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2003

Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Staż 1: szpitalny oddział ratunkowy dziecięcego szpitala wieloprofilowego albo izba przyjęć dziecięcego szpitala wieloprofilowego – 21 godz. Staż 2: blok operacyjny dzieci – 21 godz.
---	--

5.4. MODUŁ IV

Nazwa modułu	POSTĘPOWANIE W ZDARZENIACH MASOWYCH I KATASTROFACH
Cel kształcenia	<p>Celem modułu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie uczestnika kursu do realizacji świadczeń w zakresie planowania działań ratowniczych, oceny ryzyka oraz zarządzania i kierowania akcją ratowniczą w zdarzeniach masowych i katastrofach z uwzględnieniem współpracy z innymi służbami. • Przygotowanie uczestnika kursu do podejmowania decyzji, segregacji, organizacji leczenia, transportu i alokacji poszkodowanych w szpitalach.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W105. wyjaśnia definicje związane ze zdarzeniami masowymi i katastrofami;</p> <p>W106. omawia akty regulujące bezpieczeństwo związane z ratownictwem medycznym w zdarzeniach masowych i katastrofach;</p> <p>W107. charakteryzuje organizację struktur medycyny katastrof;</p> <p>W108. omawia zachowania psychiczne w zdarzeniach szczególnych;</p> <p>W109. przedstawia zasady dysponowania służb na miejscu zdarzenia masowego/katastrofy ze zwróceniem uwagi na przepływ informacji, zasady korespondencji radiotelefonicznej;</p> <p>W110. omawia systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w SOR, na miejscu wypadku, zdarzeń masowych i katastrof;</p> <p>W111. analizuje zasady współpracy ze służbami współdziałającymi z systemem ratownictwa medycznego;</p> <p>W112. charakteryzuje zasady współpracy pogotowia ratunkowego ze szpitalnym oddziałem ratunkowym, lotniczym pogotowiem ratunkowym w zdarzeniach masowych/katastrofach;</p> <p>W113. wymienia i omawia indywidualne i zbiorowe czynniki wpływające na reakcję psychologiczną.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U96. zastosować algorytm komunikacji w miejscu zdarzenia masowego, katastrofy, np.: CHALETS (ofiary, zagrożenia, dostęp do miejsca, lokalizacja zdarzenia, rodzaj zdarzenia, zapis czasowy), METHANE (międzynarodowa klasyfikacja miejsca zdarzenia nadzwyczajnego z uwzględnieniem rodzajów obrażeń poszkodowanych i wymaganych sił i środków ratunkowych);</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U97. przeprowadzić segregację medyczną w warunkach przedszpitalnych i w szpitalnym oddziale ratunkowym, uwzględniając różne systemy segregacji;</p> <p>U98. dokonać zabezpieczenia miejsca wypadku, zdarzenia masowego/katastrofy;</p> <p>U99. zastosować niezbędne środki ochrony osobistej zapewniające bezpieczeństwo w miejscu wypadku/zdarzenia masowego/katastrofy;</p> <p>U100. zaplanować i przeprowadzić ewakuację z miejsca wypadku/zdarzenia masowego/katastrofy;</p> <p>U101. dokonać dekontaminacji pacjenta i karetki w sytuacji skażenia;</p> <p>U102. koordynować akcję medycznych czynności ratunkowych.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K3. współdziała w ramach zespołu interdyscyplinarnego w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad etyki zawodowej;</p> <p>K4. podejmuje decyzje w zakresie oceny stanu pacjenta;</p> <p>K10. przestrzega zasad jednolitego dowodzenia;</p> <p>K11. nawiązuje współpracę międzynarodową w sytuacjach szczególnych.</p>
Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie	<p>Wykładowcami mogą być osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają stopień naukowy co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa; 2. posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki; 3. posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje do realizacji wybranych zagadnień, tj. dyplom ratownika medycznego.
Wymagania wstępne	–
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	<p>Wykład – 10 godz.</p> <p>Ćwiczenia – 20 godz.</p>

Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe) 30 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 10 godz. • ćwiczenia – 20 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 30 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do ćwiczeń – 15 godz. • opanowanie materiału niezbędnego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 60 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna, analiza przypadku, ćwiczenia z pozorantami lub w warunkach symulowanych, debriefing.
Stosowane środki dydaktyczne	Rzutnik multimedialny, algorytmy/standardy/procedury medyczne, wytyczne postępowania, opisy przypadków, zestawy do segregacji medycznej, karty do segregacji medycznej, makiety, modele.
Metody sprawdzania efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	<p>Test jednokrotnego wyboru.</p> <p>Obecność na zajęciach.</p> <p>Aktywność na zajęciach.</p> <p>Samooceana.</p> <p>Sprawdzian praktyczny na ćwiczeniach.</p>
Warunki zaliczenia modułu	<p>Uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu.</p> <p>Obecność na zajęciach.</p> <p>Aktywność na zajęciach.</p> <p>Zaliczenie świadczeń przewidzianych na ćwiczenia.</p>
Treści modułu kształcenia	<p>1. Podstawowe pojęcia z zakresu medycyny ratunkowej oraz medycyny katastrof (wykład 1 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Definicje i rodzaje zdarzeń masowych i katastrof. 1.2. „Złota godzina”, „platynowe 10 minut”, „łańcuch przeżycia”. 1.3. Karta segregacji medycznej. 1.4. Akty prawne regulujące bezpieczeństwo obrotu toksycznymi substancjami chemicznymi oraz związane z systemem ratownictwa. <p>2. Zagrożenia terroryzmem (wykład 1 godz.)</p>

	<p>2.1. Czynniki biologiczne.</p> <p>2.2. Bojowe środki chemiczne.</p> <p>2.3. Czynniki radioaktywne.</p> <p>3. Współpraca z Państwową Strażą Pożarną, Policją i innymi służbami współpracującymi w sytuacjach szczególnych (wykład 1 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p> <p>3.1. Zadania PSP w zdarzeniach masowych/katastrofach.</p> <p>3.2. Zadania Policji w zdarzeniach masowych/katastrofach.</p> <p>3.3. Rola innych służb w sytuacjach szczególnych.</p> <p>3.4. Ujednoczenie dowodzenia.</p> <p>4. Zasady współpracy pogotowia ratunkowego ze szpitalnym oddziałem ratunkowym, SP ZOZ, lotniczym pogotowiem ratunkowym (wykład 1 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p> <p>4.1. Rola i zadania szpitalnego oddziału ratunkowego w warunkach zdarzenia masowego i katastrofy.</p> <p>4.2. Alokacja poszkodowanych.</p> <p>4.3. Dysponowanie lotniczego pogotowia ratunkowego.</p> <p>5. Segregacja medyczna (wykład 1 godz., ćwiczenia 6 godz.)</p> <p>5.1. Zestawy segregacyjne.</p> <p>5.2. Segregacja START (Simple Triage and Rapid Treatment).</p> <p>5.3. Segregacja dzieci (Jump START).</p> <p>5.4. Triage SIEVE.</p> <p>5.5. System SAVE (Secondary Assessment of Victim Endpoint).</p> <p>5.6. Triage SORT (wylizanie wartości T-RTS).</p> <p>5.7. CAREFLIGHT triage.</p> <p>5.8. Segregacja w zdarzeniach masowych ze skażeniem chemicznym.</p> <p>6. Psychologiczna reakcja na katastrofy (wykład 1 godz.)</p> <p>6.1. Charakterystyka katastrof ze względu na stan zdrowia psychicznego.</p> <p>6.2. Psychologiczne następstwa katastrof.</p> <p>6.3. Indywidualne i zbiorowe czynniki wpływające na reakcję psychologiczną.</p> <p>6.4. Stres pracowników.</p> <p>7. Kierowanie akcją medycznych czynności ratunkowych (wykład 1 godz., ćwiczenia 4 godz.)</p>
--	--

	<p>7.1. Koordynator medycznych działań ratowniczych. 7.2. Kierujący działaniami ratowniczymi. 7.3. Współpraca międzynarodowa.</p> <p>8. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia (wykład 1 godz.)</p> <p>8.1. Środki ostrożności. 8.2. Środki ochrony osobistej. 8.3. Ewakuacja, wskazania i przeciwwskazania do ewakuacji. 8.4. Dekontaminacja – etapy, techniki.</p> <p>9. Scenariusze dotyczące wybranych elementów działań ratunkowych (ćwiczenia 4 godz.)</p> <p>9.1. Segregacja START (Simple Triage and Rapid Treatment). 9.2. Segregacja dzieci (Jump START). 9.3. Triage SIEVE. 9.4. Segregacja w zdarzeniach masowych ze skażeniem chemicznym. 9.5. Zarządzanie. 9.6. Organizacja. 9.7. Transport.</p> <p>10. Katastrofy chemiczne i radiacyjne (wykład 1 godz.)</p> <p>10.1. Awaria przemysłowa. 10.2. Organizacja ratownictwa w katastrofach chemicznych. 10.3. Zagrożenia środowiskowe.</p> <p>11. Dysponowanie służb na miejsce zdarzenia masowego/katastrofy (wykład 1 godz., ćwiczenia 2 godz.)</p> <p>11.1. Przepływ informacji. 11.2. Zasady korespondencji radiotelefonicznej. 11.3. Algorytm CHALETS (C – casualties, H – hazards, A – access, L – location, T – type of incident, S – start log)</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>1. Briggs S.M., Brinsfield K.H.: <i>Wczesne postępowanie medyczne w katastrofach. Podręcznik dla ratowników medycznych</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007</p> <p>2. Chomiczewski K., Kocik J., Szkoda M.T.: <i>Bioterroryzm. Zasady postępowania lekarskiego</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2002</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Goniewicz M.: <i>Medycyna katastrof. Problemy organizacyjno-diagnostyczne</i>. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa, Kielce 2012 4. Brongel L.: <i>Złota godzina</i>. Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2007 5. Ciećkiewicz J.: <i>Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych</i>. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010 6. Styka L.: <i>Ewakuacja i transport poszkodowanego</i>. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2010 7. Guła P.: <i>Postępowanie ratownicze w wypadkach masowych i katastrofach</i>. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009 8. Mackway-Jones K., Marsden J., Windle J.: <i>Triage. Ratunkowa segregacja medyczna</i>, wyd. 1 pol. (red. Jakubaszko J.). Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: <i>Pielęgniarstwo ratunkowe</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 2. Zawadzki A.: <i>Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 3. Kowalczyk M., Rump S., Kołaciński Z.: <i>Medycyna katastrof chemicznych</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010 4. Klukowski K.: <i>Medycyna wypadków w transporcie</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005 5. Guła P.: <i>Powiadamanie i dysponowanie w ratownictwie medycznym</i>. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Nie dotyczy.

5.5. MODUŁ V

Nazwa modułu	WYKONANIE KONIKOPUNKCJI, ODBARCZENIE ODMY PRĘŻNEJ ORAZ WYKONANIE DOJŚCIA DOSZPIKOWEGO
Cel kształcenia	Celem modułu jest przygotowanie pielęgniarki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w zakresie wykonania w sytuacjach szczególnych konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej oraz wykonania dojścia doszpikowego.
Efekty kształcenia dla modułu	<p>W wyniku kształcenia uczestnik kursu:</p> <p>W zakresie wiedzy:</p> <p>W114. omawia wskazania, przeciwwskazania i powikłania konikopunkcji;</p> <p>W115. prezentuje anatomiczne punkty wykonania konikopunkcji;</p> <p>W116. omawia zestaw do wykonania konikopunkcji;</p> <p>W117. przedstawia zasady wykonania konikopunkcji;</p> <p>W118. wskazuje właściwe postępowanie oraz sposób tlenoterapii, wentylacji i natleniania chorego przez zestaw do konikopunkcji;</p> <p>W119. charakteryzuje obraz kliniczny odmy prężnej, ze szczególnym uwzględnieniem wskazań, przeciwwskazań i powikłań drenażu opłucnej;</p> <p>W120. wymienia zasady wykonania odbarczenia odmy prężnej;</p> <p>W121. wskazuje właściwe postępowanie oraz sposób tlenoterapii i wentylacji chorego z uwzględnieniem odbarczonej odmy prężnej i zabezpieczonej odmy otwartej;</p> <p>W122. wyjaśnia budowę anatomiczną i fizjologię niezbędną do wykonywania dojścia doszpikowego;</p> <p>W123. dobiera zestaw do wykonania dojścia doszpikowego, wymienia wskazania, przeciwwskazania i powikłania wykonywania dojścia doszpikowego;</p> <p>W124. wymienia leki, które możemy podać drogą doszpikową oraz zasady ich przygotowania;</p> <p>W125. omawia zasady wykonywania dojścia doszpikowego i charakteryzuje zasady doboru miejsca wkłucia doszpikowego w zależności od wieku i stanu pacjenta.</p> <p>W zakresie umiejętności potrafi:</p> <p>U103. wyznaczać miejsce wykonania konikopunkcji;</p> <p>U104. przygotować sprzęt i wykonać konikopunkcję w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego;</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	<p>U105. wyznaczać miejsce wykonania nakłucia w odmie prężnej;</p> <p>U106. dobierać zestaw i wykonać doraźne odbarczenie odmy prężnej przy użyciu gotowego zestawu;</p> <p>U107. zabezpieczać odmě otwartą;</p> <p>U108. dobierać miejsca wykonania dojścia doszpikowego i zestaw do wykonania tego zabiegu;</p> <p>U109. przygotować sprzęt i pacjenta pediatrycznego do odbarczenia prężnej odmy opłucnowej i wykonać odbarczenie;</p> <p>U110. przygotować sprzęt i założyć dostęp doszpikowy;</p> <p>U111. podać leki i płyny drogą doszpikową;</p> <p>U112. przygotować sprzęt i pacjenta pediatrycznego do wykonania procedury wkłucia doszpikowego;</p> <p>U113. dobierać leki i płyny oraz prawidłowo dawkować w stanach zagrożenia zdrowotnego, ze szczególnym uwzględnieniem drogi doszpikowej.</p> <p>W zakresie kompetencji społecznych:</p> <p>K12. ponosi odpowiedzialność za zdrowie i życie poszkodowanych podczas akcji ratunkowej;</p> <p>K13. podejmuje działania adekwatne do swoich kompetencji.</p>
<p>Kwalifikacje osób prowadzących kształcenie</p>	<p>Wykładowcami mogą być osoby, mające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, posiadające uprawnienia do wykonywania zabiegów konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej, założenia dojścia doszpikowego oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki; 2. posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny ratunkowej, anestezjologii i intensywnej terapii; 3. posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia i inne merytoryczne kwalifikacje do realizacji wybranych zagadnień, tj. dyplom ratownika medycznego; 4. posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj. dyplom ratownika medycznego.
<p>Wymagania wstępne</p>	<p>–</p>

CENTRUM KSZTAŁCENIA PODYPLOMOWEGO PIELEŃNIAREK I POŁOŻNYCH

Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału prowadzącego zajęcia	Wykład – 10 godz. Ćwiczenia – 15 godz.
Nakład pracy uczestnika kursu	<p>Udział w zajęciach (godziny kontaktowe) 25 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykład – 10 godz. • ćwiczenia – 15 godz. <p>Praca własna uczestnika kursu: 25 godz.</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do ćwiczeń – 10 godz. • opanowanie materiału niezbędnego do zaliczenia modułu – 15 godz. <p>Łącznie nakład pracy uczestnika kursu: 50 godz.</p>
Stosowane metody dydaktyczne	<p>Nauczanie teoretyczne: wykład, pogadanka, dyskusja, opis, opowiadanie, wyjaśnienie.</p> <p>Nauczanie praktyczne: rozwijanie umiejętności, pokaz, ćwiczenia w warunkach symulowanych na fantomach, symulatorach, instruktaż, debriefing.</p>
Stosowane środki dydaktyczne	<p>Prezentacja multimedialna, plansze, tablice papierowe, schematy.</p> <p>Fantom do nauki konikopunkcji.</p> <p>Różne rodzaje zestawów do wykonania konikopunkcji.</p> <p>Wenflon, strzykawka, rurka tracheotomijna.</p> <p>Fantom do nauki udrażniania dróg oddechowych dla osób dorosłych i dzieci.</p> <p>Worek samorozprężalny z zastawką i maską twarzową, rezerwuarem.</p> <p>Stetoskop.</p> <p>Fantom do nauki odbarczenia odmy przeźnej (z możliwością wykonania 10-krotnej procedury przez uczestnika), fantom do badania fizykalnego lub zestaw audio do prezentacji szmerów oddechowych.</p> <p>Zestawy do odbarczenia odmy przeźnej.</p> <p>Zestawy do wkłuc doszpikowych, (igły manualnego dostępu, zestawy do automatycznego wstrzelenia igły doszpikowej, zestawy do wwiercenia igły doszpikowej, zestawy domostkowe i inne dostępne na rynku), modele do ćwiczeń wkłuc doszpikowych.</p> <p>Przyrząd do przetaczania płynów, płyn infuzyjny, trójnik, strzykawki.</p>

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez uczestnika kursu	Test jednokrotnego wyboru. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Samoocena. Sprawdzian praktyczny na ćwiczeniach.
	Uzyskanie 70% poprawnych odpowiedzi z testu. Obecność na zajęciach. Aktywność na zajęciach. Zaliczenie świadczeń przewidzianych na ćwiczenia.
Treści modułu kształcenia	<p>1. Konikopunkcja jako metoda udrażniania dróg oddechowych (wykład 3 godz., ćwiczenia 5 godz.)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Wskazania do wykonania konikopunkcji. 1.2. Przeciwwskazania. 1.3. Miejsce wykonania konikopunkcji. 1.4. Zestaw do wykonania konikopunkcji: <ul style="list-style-type: none"> • np.: igła Quicktrach (rozmiar dla dorosłych i dzieci), Cricath, Mini-trach lub inne zalecane do wykonania procedury; • wenflon, strzykawka, rurka tracheotomijna – techniki improwizowane; • aparat do wentylacji typu ManuJet, 1.5. Technika wykonania z uwzględnieniem wieku i budowy ciała poszkodowanego. 1.6. Powikłania i niebezpieczeństwa konikopunkcji: <ul style="list-style-type: none"> • krwotok; • odma podskórna; • odma śródpiersia; • uraz ciśnieniowy; • nieprawidłowe umieszczenie rurki/igły; • perforacja przetyku/tchawicy; • niewystarczająca wentylacja. 1.7. Postępowanie z poszkodowanym podczas założonej konikopunkcji:

	<ul style="list-style-type: none"> • natlenianie pacjenta; • źródła tlenu z dużym ciśnieniem/ManuJet; • łącznik typu Y. <p>1.8. Bezpieczny czas utrzymania konikopunkcji jako drogi wentylacji.</p> <p>1.9. Monitorowanie stanu zdrowia poszkodowanego, ze szczególnym uwzględnieniem układu oddechowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocena wentylacji płuc; • pulsoksymetria; • kapnografia; • ocena wentylacji (ruchy klatki piersiowej, kontrola szmeru oddechowego, ilość oddechów, objętość oddechowa, objętość minutowa, ciśnienia w drogach oddechowych, podatność płuc). <p>1.10. Postępowanie po usunięciu konikopunkcji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • natlenienie pacjenta; • wykonanie pełnego dostępu do dróg oddechowych (tracheotomia). <p>2. Odma przężna jako stan bezpośredniego zagrożenia życia (wykład 1 godz.)</p> <p>2.1. Objawy odmy przężnej z uwzględnieniem diagnostyki różnicowej z tamponadą serca i krwiakiem opłucnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ból, duszność, sinica; • wdechowe ustawienie chorej połowy klatki piersiowej; • ruchy opaczne; • bębnekowy odgłos opukowy; • zniesienie szmeru oddechowego; • poszerzenie żył szyjnych; • wstrząs; • objawy rentgenowskie; • przemieszczenie tchawicy; • odma opłucnowa u noworodków (etiologia, objawy). <p>2.2. Postępowanie w przypadku rozpoznania odmy przężnej.</p> <p>2.2.1. Przygotowanie sprzętu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kaniula dożylna typu wenflon;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • środek dezynfekujący; • materiał opatrunkowy; • maska tlenowa z rezerwuarem; • stetoskop; • pulsoksymetr; • kardiomonitor; • pojemnik na odpady medyczne. <p>3. Techniki odbarczenia odmy prężnej (wykład 2 godz., ćwiczenia 5 godz.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dostęp przedni – wprowadzenie igły do II przestrzeni międzyżebrowej w linii środkowoobojczykowej. • Dostęp boczny – IV lub V przestrzeń międzyżebrowa w linii środkowopachowej/wskazania. • Zabezpieczenie i mocowanie wkłucia. <p>3.1. Powikłania i niebezpieczeństwa odbarczenia odmy prężnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krwawienie; • błędna diagnoza; • infekcja. <p>3.2. Drenaż jamy opłucnej:</p> <p>3.2.1. Wskazania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odprowadzenie zawartości jamy opłucnej; • podawanie środków farmakologicznych. <p>3.2.2. Zestaw do drenażu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja różnych zestawów do drenażu. <p>3.2.3. Technika zakładania drenażu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie pacjenta; • przygotowanie skóry; • wybór miejsca; • znieczulenie tkanki miejscowo; • linijne nacięcie skóry, rozwarstwienie mięśni; • wprowadzenie kleszczyków powyżej brzoju żebra;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • badanie przestrzeni opłucnowej palcem w celu upewnienia się, czy opłucna jest otwarta; • założenie do jamy opłucnowej drenu ku szczytowi płuca; • wytwarzanie stałego podciśnienia z układem „trzech butli” do ssania; • założenie szwu kapciuchowego. <p>3.2.4. Postępowanie z chorym po założeniu drenażu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonie RTG klatki piersiowej; • zastawka wodna – prawidłowe działanie, przeciek, siła ssania; • usunięcie drenu z klatki piersiowej. <p>3.2.5. Powikłania po drenażu klatki piersiowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • krwotok z rozerwanych naczyń; • zranienie płuca; • rozedma podskórna. <p>4. Drogi podawania leków w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (wykład 1 godz.)</p> <p>4.1. Żyły obwodowe (żyły kończyn górnych, żyły kończyn dolnych, żyła szyjna zewnętrzna).</p> <p>4.2. Żyły centralne (żyła podobojczykowa, żyła szyjna wewnętrzna).</p> <p>4.3. Doszpikowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specyfika zakładania wkłucia doszpikowego u niemowląt, dzieci, osób dorosłych i w podeszłym wieku; • wskazania i przeciwwskazania do założenia dojścia doszpikowego; • wybór miejsca wkłucia; • przygotowanie pacjenta i miejsca wkłucia; • zasady obowiązujące podczas zakładania dojścia doszpikowego; • zapobieganie wystąpienia powikłaniom; • wybór odpowiedniego zestawu i techniki zakładania wkłucia; • postępowanie podczas założonego wkłucia doszpikowego; • powikłania wczesne i późne. <p>5. Technika wykonania dojścia doszpikowego (wykład 1 godz., ćwiczenia 5 godz.)</p> <p>5.1. Wskazania:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • konieczność szybkiej drogi podaży leków; • brak możliwości założenia wkłucia dożylnego. <p>5.2. Przeciwwskazania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak sprzętu i wyszkolonego personelu; • stan zapalny i zmiany skórne w miejscu wkłucia; • inne (złamania, masywne obrzęki, osteoporoza). <p>5.3. Miejsca wykonania dojścia doszpikowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proksymalny odcinek kości piszczelowej 2 cm poniżej guzowatości kości piszczelowej na stronie przednio-przyśrodkowej; • dystalny odcinek kości piszczelowej 2 cm proksymalnie do kostki przyśrodkowej; • inne. <p>5.4. Zestawy do wykonania dojścia doszpikowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • system F.A.S.T.1™; • system BIG; • system EZ-IO; • zestawy manualne; • inne. <p>6. Podawanie leków i płynów drogą doszpikową w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (wykład 2 godz.)</p> <p>6.1. Zalety i wady podawania leków drogą doszpikową:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpieczeństwo chorego (ustawienie rurki infuzyjnej na kontrolowanej głębokości w szpiku kostnym, dobór miejsca wkłucia); • bezpieczeństwo w użyciu dla personelu medycznego. <p>6.2. Rodzaje leków i płynów podawanych doszpikowo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • leki podawane doszpikowo; • płyny infuzyjne – osmolarność. <p>6.3. Zasady dawkowania i rozcieńczania.</p> <p>6.4. Szybkość przetaczania płynów.</p> <p>6.5. Powikłania dostępu doszpikowego:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • infekcje (okostnej, miejsca wkłucia, szpiku kostnego); • materiał zatorowy; • złamania. <p>6.6. Kompetencje i zadania pielęgniarki podczas zakładania dojścia doszpikowego.</p>
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andres J.: <i>Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne. Podręcznik dla kursu Specjalistyczne zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych</i>. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 2. Campbell J.E.: <i>International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach</i>. Medycyna Praktyczna, Kraków 2009 3. Jakubaszko J. (red. wyd. pol.): <i>Podręczny atlas zabiegów ratunkowych u dzieci</i>. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2003 4. Maślanka M. (red. pol.): <i>Ratownictwo medyczne. Procedury od A do Z</i>. Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muller S., Thons M.: <i>Stany zagrożenia życia u dzieci</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L.: <i>Procedury pielęgniarskie</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009 3. Kózka M., Rumian B., Maślanka M.: <i>Pielęgniarstwo ratunkowe</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013 4. <i>Wytyczne 2010 Resuscytacji Krążeniowo-Oddechowej</i>. Europejska Rada Resuscytacji, Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2010 5. Andres J.: <i>Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci, materiały do kursu PALS</i>. Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2006
Wymiar, zasady i forma odbywania staży, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje	Nie dotyczy.

6. PROGRAM ĆWICZEŃ

6.1. ĆWICZENIA MODUŁ II. Stany zagrożenia życia i zdrowia dorosłych

Cel ćwiczeń: Przygotowanie pielęgniarki do kompleksowej oceny stanu pacjenta w ratownictwie medycznym i wykonywania podstawowych zabiegów realizowanych w jednostkach systemu ratownictwa medycznego.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji ćwiczeń:

Liczba godzin: 30 godz.

Liczebność grupy: 8–10 osób

Kwalifikacje osób prowadzących ćwiczenia:

osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają stopień naukowy co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny ratunkowej, anestezyjologii i intensywnej terapii.

Wykaz ćwiczeń do zaliczenia w warunkach symulowanych:

1. Udrożnienie dróg oddechowych z użyciem różnych rodzajów sprzętu do nadgłośniowego udrażniania dróg oddechowych.
2. Wykonanie intubacji.
3. Wykonanie defibrylacji manualnej dorosłego.
4. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej dorosłego.
5. Założenie kołnierza ortopedycznego.
6. Unieruchomienie kręgosłupa z zastosowaniem sprzętu ratowniczego.
7. Wypełnianie kart Medycznych Czynności Ratunkowych.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Obecność na zajęciach.
- Każdą czynność umieszczoną w wykazie świadczeń do zaliczenia uczestnik powinien wykonać poprawnie 5-krotnie, co winno być potwierdzone w dokumentacji wewnętrznej, opracowanej przez organizatora.

6.2. ĆWICZENIA MODUŁ III. Stany zagrożenia życia i zdrowia dzieci

Cel ćwiczeń: Przygotowanie pielęgniarki do oceny stanu pacjenta pediatrycznego i podjęcia działań ratunkowych wobec noworodka, niemowlęcia i dziecka.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji ćwiczeń:

Liczba godzin: 10 godz.

Liczebność grupy: 8–10 osób

Kwalifikacje osób prowadzących ćwiczenia:

osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego, ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie pediatrii, medycyny ratunkowej, anestezjologii i intensywnej terapii.

Wykaz ćwiczeń do zaliczenia w warunkach symulowanych:

1. Udrożnienie dróg oddechowych u dziecka z użyciem różnych rodzajów sprzętu do nadgłośniowego udrażniania dróg oddechowych.
2. Wykonanie intubacji u dziecka.
3. Wykonanie defibrylacji manualnej u dziecka.
4. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej u dziecka.
5. Założenie kołnierza ortopedycznego u dziecka.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Obecność na zajęciach.
- Każdą czynność umieszczoną w wykazie świadczeń do zaliczenia uczestnik powinien wykonać poprawnie 5-krotnie, co winno być potwierdzone w dokumentacji wewnętrznej, opracowanej przez organizatora.

6.3. ĆWICZENIE MODUŁ IV. Postępowanie w zdarzeniach masowych i katastrofach

Cel ćwiczeń: Przygotowanie pielęgniarki do realizowania działań zabezpieczenia medycznego w miejscu wystąpienia wypadku, zdarzenia masowego i katastrofy.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji ćwiczeń:

Liczba godzin: 20 godz.

Liczebność grupy: 8–10 osób

Kwalifikacje osób prowadzących ćwiczenia:

osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w dziedzinie będącej przedmiotem kształcenia, doświadczenie dydaktyczne oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł co najmniej doktora oraz tytuł magistra pielęgniarstwa;
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj. dyplom ratownika medycznego.

Wykaz ćwiczeń do zaliczenia w warunkach symulowanych:

1. Zaplanowanie akcji ratowniczej w zdarzeniu masowym.
2. Zaplanowanie akcji ratowniczej w katastrofach i zdarzeniach środowiskowych.
3. Ewakuacja poszkodowanej osoby z ciasnego pomieszczenia/samochodu.
4. Przeprowadzenie dekontaminacji osoby poszkodowanej w warunkach SOR.
5. Przeprowadzenie segregacji medycznej wg schematu START.

6. Przeprowadzenie segregacji medycznej wg schematu Jump START.
7. Przygotowanie pacjenta do transportu wewnątrzszpitalnego.
8. Przygotowanie pacjenta do transportu międzyszpitalnego.
9. Transportowanie poszkodowanego do SOR.
10. Prowadzenie segregacji w zdarzeniach ze skażeniem chemicznym, zagrożeniami środowiskowymi i radiacyjnymi.
11. Współpraca ze służbami współpracującymi w zdarzeniach masowych i katastrofach.
12. Stosowanie środków łączności w trakcie działań ratowniczych.
13. Wdrożenie algorytmu CHALETS.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Obecność na zajęciach.
- Każdą czynność uczestnik powinien wykonać poprawnie 5-krotnie, co winno być potwierdzone w dokumentacji wewnętrznej, opracowanej przez organizatora.

6.4. ĆWICZENIA MODUŁ V. Wykonanie konikopunkcji, odbarczenie odmy prężnej oraz wykonanie dojścia doszpikowego

Cel ćwiczeń: Przygotowanie pielęgniarki do wykonania konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej i dojścia doszpikowego.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji ćwiczeń:

Liczba godzin: 15 godz.

Liczebność grupy: 8–10 osób

Kwalifikacje osób prowadzących ćwiczenia:

osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż zawodowy w jednostkach systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, posiadające uprawnienia do wykonywania zabiegów konikopunkcji, odbarczenia odmy prężnej, założenia dojścia doszpikowego oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają specjalizację lekarską w dziedzinie medycyny ratunkowej, anestezyjologii i intensywnej terapii;
- posiadają ukończone studia wyższe na kierunku mającym zastosowanie w ochronie zdrowia lub inne merytoryczne kwalifikacje niezbędne do realizacji wybranych zagadnień, tj. dyplom ratownika medycznego.

Wykaz ćwiczeń do zaliczenia w warunkach symulowanych:

1. Wykonanie konikopunkcji.
2. Tlenoterapia i wentylacja z użyciem konikopunkcji.
3. Odbarczenie odmy prężnej i zabezpieczenie miejsca wkłucia kaniuli.
4. Wykonanie wkłucia doszpikowego.
5. Doszpikowe podawanie leków i płynów w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

Warunki zaliczenia ćwiczeń:

- Obecność na zajęciach.

- Każdą czynność uczestnik powinien wykonać poprawnie 5-krotnie, co winno być potwierdzone w dokumentacji wewnętrznej, opracowanej przez organizatora.

7. PROGRAM ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH

7.1. STAŻ: Centrum powiadamiania ratunkowego albo Centrum dyspozytorskie

Cel stażu: Nabycie umiejętności organizowania i koordynowania akcji ratunkowej w przypadku nagłego zdarzenia jednostkowego, masowego i katastrofy.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 7 godz.
Liczebność grupy: 4–5 osób
Opiekun stażu: osoby posiadające co najmniej 5-letni staż na stanowisku dyspozytora medycznego oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki;
 - posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

W warunkach symulowanych

1. Przyjmowanie powiadomień o stanach nagłego zagrożenia życia lub zdrowia, ustalanie priorytetów i niezwłoczne dysponowanie jednostek systemu.
2. Koordynacja medycznych działań ratowniczych podejmowanych przez poszczególne jednostki systemu, a także działań podejmowanych przez inne jednostki uczestniczące w działaniach ratowniczych, w szczególności przez jednostki współdziałające z systemem.
3. Monitorowanie i analiza działań ratowniczych.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń w warunkach symulowanych.

7.2. STAŻ: Szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego

Cel stażu: Zapoznanie ze strukturą organizacyjną i funkcjonowaniem szpitalnego oddziału ratunkowego, w tym sprzętu i dokumentacji medycznej. Nabycie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołu w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz określenia zapotrzebowania na obsadę pielęgniarską.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 21 godz.
Liczebność grupy: 4–5 osób
Opiekun stażu: osoby posiadające co najmniej 5-letni staż pracy w jednostkach ratownictwa medycznego oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa lub lekarza medycyny;
 - posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki;
 - pełnią obowiązki pielęgniarki oddziałowej, koordynatora

szpitalnego oddziału ratunkowego.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Dokumentowanie działań ratunkowo-terapeutyczno-pielęgnacyjnych, zgodnie z dokumentacją właściwą dla SOR.
2. Stosowanie zasad dotyczących udostępniania i przechowywania dokumentacji medycznych działań ratunkowych.
3. Określenie zapotrzebowania na obsadę pielęgniarską według metody kategoryzacji pacjentów.
4. Utrzymanie w gotowości dostępne środki/sprzęt służący do udzielania świadczeń zdrowotnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.3. STAŻ: Wydział zarządzania kryzysowego albo Wydział bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego mieszczący się przy Urzędzie Wojewódzkim

Cel stażu: Zapoznanie pielęgniarki z zasadami organizowania, kierowania i kontrolowania jednostek Państwowego Systemu Ratownictwa Medycznego w sytuacji zarządzania kryzysowego.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 7 godz.

Liczebność grupy: 4–5 osób

Opiekun stażu: osoby zatrudnione w Wydziale Zarządzania Kryzysowego/Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego na stanowisku pracy związanym z wykonywaniem zadań ds. planowania i reagowania kryzysowego, posiadające nie mniej niż 3-letni staż pracy na tym stanowisku oraz, co najmniej, tytuł magistra w dziedzinie odpowiadającej tematyce stażu.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

W warunkach symulowanych

1. Opracowanie planu na wypadek sytuacji kryzysowych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na podstawie rzeczywistych danych.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.4. STAŻ: Zespół ratownictwa medycznego

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do udzielania pomocy medycznej w stanach zagrożenia życia w warunkach pozaszpitalnych.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 35 godz.

Liczebność grupy: 1 osoba

Opiekun stażu: osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż pracy w zespole

wyjazdowym oraz spełniające jeden z poniższych warunków:

- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
2. Przeprowadzenie wywiadu z pacjentem nieurazowym.
3. Ocena pacjenta wg schematu ABC.
4. Wykonanie 12-odprowadzeniowego zapisu EKG z teletransmisją.
5. Ocena stanu świadomości chorego skalą GCS.
6. Ocena rodzaju i stopnia nasilenia bólu.
7. Kwalifikowanie pacjenta do transportu.
8. Przeprowadzenie wywiadu z pacjentem urazowym.
9. Przeprowadzenie szybkiego badania urazowego, badania miejscowego i badania szczegółowego pacjenta.
10. Zastosowanie kołnierza ortopedycznego, deski ortopedycznej.
11. Zastosowanie opatrunku na ranę/zatamowanie krwawienia/zastosowanie unieruchomienia złamania.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.5. STAŻ: Szpitalny oddział ratunkowy szpitala wieloprofilowego

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania opieki nad pacjentami w szpitalnym oddziale ratunkowym.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 35 godz.

Liczebność grupy: 4–5 osób

Opiekun stażu: osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz spełniające jeden z poniższych warunków:

- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki, ratunkowego;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezyjologicznego i intensywnej opieki.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Przeprowadzenie segregacji medycznej w warunkach SOR.
2. Przeprowadzenie wywiadu medycznego pacjenta nieurazowego.
3. Ocena pacjenta nieurazowego schematem ABCDE.
4. Wykonanie toalety drzewa oskrzelowego metodą otwartą.
5. Wykonanie toalety drzewa oskrzelowego metodą zamkniętą.
6. Ocena i monitorowanie wydolności układu oddechowego.

7. Przygotowanie pacjenta, sprzętu i asystowanie przy procedurach inwazyjnych (kaniulacja żyły głównej, drenaż opłucnej, diagnostyczne płukanie jamy brzusznej).
8. Podawanie leków i przetaczanie płynów dożylnie w ramach planu leczenia i postępowania w resuscytacji oddechowo-kръżeniowej.
9. Prowadzenie oddechu zastępczego za pomocą worka samorozprężalnego i maski twarzowej.
10. Zastosowanie nieinwazyjnych metod wspomagania oddechu (założenie maski CPAP, kaptura tlenowego).
11. Obsługa linii infuzyjnej, zestawu do szybkiego toczenia płynów, kontrolerów wlewu, pompy infuzyjnej i innego sprzętu do precyzyjnego dawkowania leków.
12. Założenie zgłębnika do żołądka w celu odbarczenia i/lub płukania żołądka.
13. Przeprowadzenie szybkiego badania urazowego, badania miejscowego i badania szczegółowego pacjenta.
14. Przygotowanie poszkodowanego do transportu (dobór pozycji ułożeniowych).
15. Unieruchomienie urazów narządu ruchu.
16. Pobranie krwi tętniczej z założonego wkłucia tętniczego.
17. Wykonanie analizy próbki krwi przy użyciu analizatora.
18. Dokumentowanie podejmowanych działań leczniczo-pielęgniacyjnych.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.6. STAŻ: Blok operacyjny dorosłych

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania opieki nad pacjentem znieczulonym.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 21 godz.

Liczebność grupy: 2–3 osoby

Opiekun stażu: osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż pracy na bloku operacyjnym oraz spełniające co najmniej jeden z warunków:

- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, ratunkowego;
- posiadają ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki;
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Ocena stanu pacjenta przed zabiegiem operacyjnym.
2. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia ogólnego.
3. Przygotowanie pacjenta do znieczulenia regionalnego.
4. Ułożenie pacjenta w zależności od zastosowanego znieczulenia.
5. Monitorowanie stanu pacjenta podczas zabiegu operacyjnego oraz w bezpośrednim okresie przed- i pooperacyjnym.
6. Przygotowanie i podanie leków do indukcji znieczulenia.
7. Wykonanie intubacji.
8. Asystowanie do „trudnej intubacji”.
9. Wykonanie udrożnienia dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi.

10. Przygotowanie aparatu do znieczulenia (kontrola sprawności i szczelności, kalibrowanie aparatu).
11. Prowadzenie dokumentacji pacjenta znieczulanego.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.7. STAŻ: Sala porodowa

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania podstawowej opieki nad kobietą rodzącą i noworodkiem.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 14 godz.
Liczebność grupy: 2–3 osoby
Opiekun stażu: położne posiadające nie mniej niż 5-letni staż pracy na bloku porodowym oraz spełniające jeden z poniższych warunków:
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologiczno-położniczego, położniczego;
 - posiadają tytuł magistra położnictwa/pielęgniarstwa.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Ocena stanu ogólnego i położniczego rodzącej.
2. Ocena dobrostanu płodu.
3. Przygotowanie zestawu do porodu.
4. Odebranie porodu fizjologicznego.
5. Zaopatrzenie noworodka po porodzie.
6. Ocena stanu noworodka (w skali APGAR).
7. Zastosowanie tlenoterapii u noworodka.
8. Ocena stanu ogólnego i położniczego w IV okresie porodu.
9. Ocena popłodu.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.8. STAŻ: Szpitalny oddział ratunkowy dziecięcego szpitala wieloprofilowego albo Izba przyjęć dziecięcego szpitala wieloprofilowego

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania opieki nad dzieckiem w szpitalnym oddziale ratunkowym/izbie przyjęć.

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

- Liczba godzin: 21 godz.
Liczebność grupy: 4–5 osób
Opiekun stażu: osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż na oddziale pediatrycznym oraz spełniające jeden z poniższych warunków:
- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki,

neonatologicznego, pediatrycznego;

- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki, neonatologicznego, pediatrycznego.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Dostosowanie metod komunikacji werbalnej i pozawerbalnej do wieku dziecka.
2. Ocena pacjenta nieurazowego schematem ABCDE, uwzględniając wiek dziecka.
3. Ocena wieku dziecka na podstawie obserwacji.
4. Ocena szacunkowa masy ciała z wykorzystaniem systemów wspomagających ocenę parametrów pediatrycznych, np. taśmy pediatrycznej.
5. Podawanie leków i przetaczanie płynów dożylnie w ramach planu leczenia z uwzględnieniem masy ciała dziecka.
6. Ocena stanu chorego za pomocą aparatury monitorującej (dobór mankietu, interpretacja zakresu prawidłowych danych w odniesieniu do wieku).
7. Wykonanie zapisu EKG, interpretacja niepokojących objawów.
8. Ocena stanu dziecka po urazie, szybkie badanie urazowe.
9. Szczegółowe badanie urazowe dziecka.
10. Stosowanie unieruchomienia złamań.
11. Założenie opatrunku na ranę.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

7.9. STAŻ: Blok operacyjny dzieci

Cel stażu: Przygotowanie pielęgniarki do sprawowania opieki nad dzieckiem poddawanym znieczuleniu .

Wskazówki metodyczne dotyczące realizacji stażu:

Liczba godzin: 21 godz.

Liczebność grupy: 2–3 osoby

Opiekun stażu: osoby posiadające nie mniej niż 5-letni staż na bloku operacyjnym jako pielęgniarka anestezjologiczna/lekarz anestezjolog oraz spełniające jeden z poniższych warunków:

- posiadają tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki, neonatologicznego, pediatrycznego;
- posiadają tytuł magistra pielęgniarstwa oraz ukończony kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa ratunkowego, anestezjologicznego i intensywnej opieki, neonatologicznego, pediatrycznego;
- posiadają specjalizację w dziedzinie anestezjologii i intensywnej terapii.

Wykaz świadczeń zdrowotnych do zaliczenia stażu:

1. Ocena stopnia przygotowania dziecka do znieczulenia.
2. Przygotowanie aparatu do znieczulenia (kalibracja, sprawdzenie szczelności).

3. Przygotowanie leków do indukcji znieczulenia.
4. Monitorowanie stanu dziecka w czasie zabiegu oraz w okresie przed- i pooperacyjnym.
5. Przygotowanie zestawu do intubacji, dostosowując rozmiar sprzętu do wieku i masy ciała dziecka.
6. Wykonanie/asystowanie do intubacji w laryngoskopii bezpośredniej.
7. Dokumentowanie przebiegu znieczulenia.

Warunki zaliczenia stażu:

- Obecność na zajęciach.
- Udokumentowanie zaliczenia obowiązujących świadczeń.

8. WYKAZ ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH, DO KTÓRYCH JEST UPRAWNIONA PIEŁĘGNIARKA PO UKOŃCZENIU KURSU KWALIFIKACYJNEGO W DZIEDZINIE PIEŁĘGNIARSTWA RATUNKOWEGO

1. Ocena stanu pacjenta w celu ustalenia postępowania i podjęcia decyzji o prowadzeniu lub odstąpieniu od medycznych czynności ratunkowych.
2. Układanie pacjenta w pozycji właściwej dla jego stanu zdrowia.
3. Podjęcie i prowadzenie podstawowej i zaawansowanej resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłych i dzieci na podstawie wytycznych ILCOR.
4. Bezprzyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych.
5. Przyrządowe przywracanie drożności dróg oddechowych z zastosowaniem: rurki ustno-gardłowej, rurki nosowo-gardłowej, maski krtaniowej, rurki krtaniowej i innego dostępnego sprzętu do nadgłośniowego drażnienia dróg oddechowych, konikopunkcji.
6. Wykonanie intubacji dotchawiczej w nagłym zatrzymaniu krążenia.
7. Odsysanie dróg oddechowych metodą otwartą i zamkniętą.
8. Stosowanie tlenoterapii biernej.
9. Stosowanie wspomaganie oddechu za pomocą worka samorozprężalnego.
10. Stosowanie tlenoterapii czynnej przy użyciu maski twarzowej, worka samorozprężalnego z zastawką jednokierunkową lub z użyciem respiratora.
11. Wykonanie defibrylacji zautomatyzowanej.
12. Wykonanie defibrylacji ręcznej na podstawie zapisu EKG z defibrylatora/monitora.
13. Wykonanie EKG z teletransmisją.
14. Monitorowanie czynności układu oddechowego.
15. Monitorowanie czynności układu krążenia metodami nieinwazyjnymi i inwazyjnymi.
16. Wykonanie kaniulacji żył obwodowych kończyn górnych, dolnych, żyły szyjnej zewnętrznej.
17. Wykonanie dojścia doszpikowego.
18. Podawanie leków drogą dożylną, doszpikową, domięśniową, podskórną, dotchawiczą, doustną i wziewną.
19. Odbarczenie odmy prężnej drogą nakłucia jamy opłucnowej.
20. Pobranie krwi tętniczej w sytuacji założonego dostępu tętniczego.
21. Oznaczanie poziomu parametrów krytycznych z użyciem analizatorów parametrów krytycznych, w tym: stężenia glukozy w surowicy krwi, stężenia elektrolitów w surowicy krwi, gazometrii krwi włosniczkowej, żyłnej, tętniczej.
22. Opatrywanie ran i tamowanie krwotoków z użyciem dopuszczonego do obrotu sprzętu i środków medycznych.
23. Unieruchomienie kręgosłupa w sytuacji podejrzenia złamania, ze szczególnym uwzględnieniem odcinka szyjnego.
24. Odebranie porodu w warunkach pozaszpitalnych.
25. Prowadzenie segregacji medycznej w SOR i postępowaniu przedszpitalnym.

26. Podejmowanie działań zabezpieczających celem ograniczenia skutków zdrowotnych zdarzenia.
27. Przygotowanie pacjenta i opieka medyczna podczas transportu.
28. Podawanie samodzielnie bez zlecenia lekarskiego doraźnie w nagłych wypadkach leków określonych w przepisach Ministerstwa Zdrowia z tego zakresu.

